

Studinajumus nem preti: Jelgawa, Leelaja cela N 10 un pee...

Latweeschu Awises.

3snabt meentel nebela. Matfa, Jelgawa fanemot par gabu 1 r. 50 l., par pusgabu 90 l.

„Latw. Aw.“ war apstellet: Jelgawa: Pee Bankowsta un Likopa lgeem, Leelaja cela N 7, „Latw. Aw.“ ekspedizija.

70. gada-gahjums.

„Latw. Aw.“ war apstellet: Geksch un abrfeme: Rubolfa Woffes lga wifas ekspedizija. — Balmceera: Trech lga...

Zauns aiflegums, labibu un kartufelus iswest uf abrfemehm.

Pehterburga, 21. Oktoberi. Bis augstaks ufasis iffludinats, pehz lura turpmak nollegts, us abrfemehm iswest ne tikai...

Taupiba.

Ra pee wifahm schihm leerahm, ta wehl jo wairaf pee apgehrba buhtu taipiba ja-eewehro. Zil leela isfchehrdiba teitan nenoteel!

fludru isskatai, tamehr pehdejais pilnigs, groschs, famehra lihdsigs zitahm meefas stahwa dakahm. Pehdejais ari turpmak lauzeneeku dshwe...

Waj nenoderetu jese reis ari skaitajam dsimumam apzeret, fur tahda afla modes kershana nowed? — Waj nenoderetu, reis ari dsimtu...

Bahr taipibu runajot, man wehl ir japeeshime, ka dascham ir eeradums, ihsti nenoderigas jeb newajadshigs leetas pirkt.

Tapat wehl taipibas robeschas teel gauscham daudstrei pahrfahytas ar pahrtikas sagatawoschanas sinu, ko beeschi war peeredet...

finu jeb alu un pahrweda wehl kahdus stopus prafta brandwihna, no kura ari kahdas buteles schecklina paschi igatamoja. Schecklins tika...

Raw jau nemaf jadoma, ka ar scho dseedajumu kahds tika no kahsam israidits ahr, — ne buht ne, — bet sentshi bija ari leeli...

No schihs apdseedaschanas mehsh noprotam, ka wifu pirmu zeemini teel usflubinati eht un nefaunetes, ka ari nemt par labu...

Ta nu sentshu taipiba ir schini leeta jo gaischi noprotama, un mehsh no tom waram skaidri redset, zil taipigi tee ari schai sinu...

Paspahrne.

Marija Kreuzer.

Stahst isf Ameritaneeschu dshwes no Diko Nuppins'a. (3. Lurpinajums.)

Tomehr wehl dihwainaks safars, netaf stary mahti un meitu, bija stary beidsamo un Kreuzera wegato dehlu Zndriki. Wifa Marijas buse...

Marija tabdu briedi stahweja klusu, it ka gribetu atpuhsedes no tahdas iskraufschanas. „Tu laidish manas rotas wala, Zndrik,“ wina...

augstaku, „un es rihf agri til teescham aifeschu no scheinens projam, ka preefsch bahrenes, kura gib strahdat, gan wehl zita aifardshiba...

Winsch tai kahdu briedi stahijahs agis, it ka nefinadams, ko darit, un tad lehnam palaida wina rotas walam. „Es tew negribeju...

Meitene to usluhfoja, meerigi pehtidama wina waibshids. „Waj man gan wajadshes tew wehl laipni par to pateitees,“ wina pehz...

„Tu biji pirmu, Marij,“ kas preefsch tam dewa eemestu! „Winsch nopeetni eesaujahs. „Tu ta islikees, it ka es nefas nebuhtu, un jau...

„Un ta tad tu doma, ka meitene, kura nupat ka redsejusi fawu tehwu apglabajam, kura pawisam fwefcha ir schai jaunaja, nepafshama...

„Bet es tewi mihleju, — Dewes to fina, ka es tewi mihleju!“ Zndriks tai eesaujahs waloda, wina rotas atfal no jauna faterdams. „Es dujmojos pahro to, ka tu islikees tahda lepna, — bet tagad tew...

Marija bija arweenu laipna pret wina, bet tilai maf ween ko atbildeja us wina wahdeem, un Zndriks, ka lihahs, gandrihs baidijahs, no wina...

Ta pagahja wafara un rudens ar fawem darbeem. Wezais Kreuzers, ka lihahs, pirmajahs nedelas pehz Marijas atnahfshanas...

Pirmahs behdigahs atminas, kuras Marija, lai gan loti nopuhlejahs, tomehr newareja pawisam aifgainat projam, wina atfal usnahza...

un muishai bija jalkausa un wehl mesli janodod. Wisi s̄hee, ifkates, prasija sawu teesu un dakina, wisi s̄hee bija semneekem (saimneekem) ja-utura un ja-aggabda. — No tam nu gan warehs noprast, zil taw-pigi gan tee ir bijuschi un zil s̄ahitigi tee buhs pratuschu dshwot, lai waretu tikt zauri; zitadi teem fods un truhkums beedinaja. Jo muishai toreis tikai ta weniaga weeta bijusi, no furenes saimneeki dabuju-schi loti leela truhkuma laika maifi un sehflu. Naudu toreis aiflesnet leela mehra, bija nepasfistama leeta. Banku toreis ari nebija, un nau-das pumpji jeb auglotaji toreis wehl neprata sawu sawno amatu, — un pee tam, kas tad ari, ja s̄hee buhtu bijuschi, nabaga saimneekam buhtu lo aisdewis; jo dachsi saimneeki toreis wareja ar pilnu pateesibu no sewis leezinat: „Mams teescham naw ne tas, ne schis, Deems muhs no semes radijis!“

Re, ta muhsu fentischi aif wifsem s̄heem apstahkeem sinaja tikai weenu weenigu libdsekti, un tas bija — taupiba.

(Zurpant wehl.)

Bahr lauppagastu krahi- un aisdewumu kasu aifde-wumu peedfischanu.

Keel-Sefawas krahi- un aisdewumu kasas walde mums peesuh-ti-justi schobdu rakstu:

Dachu lauppagastu krahi- un aisdewumu kasu waldes ir gan ar mutisfeem, gan atkal ar raffisfeem peeprasahjeem beidsamaja laika greesuschas pee Keel-Sefawas krahi- un aisdewumu kasas waldes, jau-tadamas, ka tas nahlotees, ka schis kasas aisdewumu paradus aprinka polizejas walde zaur aprinka preefschneeka jaunaka palihgu leetot pe-dsibt, kurpretim joutadamahs kasu walde ar tahdeem luhgumeem no sawahm aprinku polizeju waldehm tikuschas atraiditas. Kad nu lee-tas isskaidrojums no wisapahiga swara, un gribedama nowepst weligus darbus zaur ihpafcheem peeprasahjeem un atbildem ifkattram jouta-tajam, Keel-Sefawas krahi- un aisdewumu kasas walde zaur s̄ho at-stahsta leetas apstahklus, kahdi wini pateesiba ir, schahdi: Pehz 1884. g. Kursemes Gubernas Awischu 50. nummurā eespeesta eelschleetu ministera lunga zirfulara no 25. Aprila 1884. g. sem № 3 krahi- un aifde-wumu kasu aisdewumu paradi peedsenami zaur pagasta walde un poli-zeju septinu deenu laika, rehknit no peeprasahjuma; bet wisu pirmo tas pagosta walde jadera, un ja wina to nespehji waj nedara, tad pahz to peenahzigā weeta jafuhdi. Ta tas ari pee mums Sefawa notifa; jo weeteja pagasta walde to nepildija, atbildedama, ka paradneekem peed-fischanao mantas ne-efot, kaut gan tahda bija peeteefoschi atrodama un wehlaku tika usrahdita aprinka preefschneeka II. eezirkna jaunakajam palihgom. Pahz to nu no kahda paradneeka tika Kursemes gubernas zeen. pahrwaldneeka lungam fubdsiba eesneegta, us lam no Kursemes gubernas pahrwaldes III. nodatas bija isspreeste un zaur preefschrafsu no 12. Maja 1890. g. tika notieks un daris sinams, ka tahdi aif-de-wumu paradi naw eepreefsch ja-issuhdi, bet us mineta zirfular-preefschrafsa pamata septinu deenu laika peedsenami, un ufdewa schini gadijuma peedfischanas idarischanu Selgawas-Bauslas aprinka poli-zejos waldei un schi atkal aprinka preefschneeka jaunakajam palihgom. Tahds ir schis kasas walde isskaidrojums jautatojeem, kuras sawas lapas fleijas telpu laipni atwehlet — zeen. redakzija no schis walde laipni teel luhgata.

Maf-Soda, 12. Oktoberi 1891.

Direktors: J. Jepurs.

Kaseeris: A. Schmöling.

(№ 34.) (S. B.)

No ahrsemehm.

Wahzija. Reichstags netisshot wis til agri atklasts, ka pa-preefschu tita sinots. Termins wehl naw sinams. — Berlinē peh-deja laika daubi nofeegumu tikuschu postrahdati, kas peerahda, zil leela mehra dachas schkritas tur tikumiba fahojata un nowahrtā likta. Re-sen sinojahm pahz sleplawibu, kuru kahds ne-schahstibas weifalnees Heinge libds ar sawu seewu idarijuschi pret naktis-waktneeku. Wina aifstahwetaji, diwi Schibdu adwokati, teefas preefscha til beikau-nigt i-furejusches, ka keisars pats turejis par wajjadschu, minireem paweh-let, lai tee ifstrahdita jaunū likumu, zaur kuru us preefschu tahdi atga-dijumi waretu tikt atfargati. Wes tam wisch ari pawehlejis, pret ne-schahstibas weifalneekem un nomeem stingrakus likumus ifstrahdat. — Rumonijas kehniusch apmellejis Wahzu keisaru, un Berlinē, ka jo pa-tihkoms weefis, ar leekem godeem tizis unemtes.

Anglija. Oktobera mehnesis, ta ka zitas reetruma semes, ihpa-schi Franzija un Spahnija, ari Anglija bijis ihstis nelaimes mehnesis, zaur to, ka breesimigas wehtas un wareni leetus gobseeni tur pahzra-dajuschi leelu postu. Nortamptones pilsehtas jo beeschi apdshwotais apgabals zaur pluhdeem pahwehtrees leela efarā, kuras 50 wessu wisapahy; Medenhimes pilsehta nomi libds augstakeem tahschem stahw uhdenti. Ap Windoru wisapahyret titat ne-aprobeshota uhdens juhra rediama. Ighahjuschahs nedehas zefortdeena pee Limerpules 7 fugi ti-kuschu fadragati. — Izhrijs dumpineeku partijas fawstapigahs kildas paleel jo deenas jo wahrigofas. Ta par peemehru Barnela peektiteji pretparneleeschu partijas awifes „National-Press“ redakzija eesweedu-schi sprahgitoschu bumbu, kas gandrihs wisu namu fadragajusi. Korā pretparneleeschu wadoni Dillons un Obrihs, no kahdas fapulces mah-jās eijot, us eelas gandrihs tikuschu nositi. Sastrehjuschi leelaja fah-schu publi til leeliska fahschanahs ishehlahs, ka polizeja it nefa ne-spehja padarit, un tai daubi saldatu bija janem palihga. Bar Bar-nela partijas wadoni kahds 34 gadu wezs, bagats Izhreetis, Redmonds wahrdā, tizis eezelts.

Franzija. Krewu ahrleetu ministereis Giers no Italijas aif-branzis us Parisi. — Pee Brestes ostas Krewu kaza fugi „Mains“ un „Dmitrij Donokoi“ jo spofchi un laipni tikuschu apweizinati. Kugu komanderus pogodinaja pilsehtas namā ar bagatu meelafsu, kur dalibneeki turejuschi dachas fadraudshbas runas. — Bulanschja man-tineekem mas preeka; jo paradneeki mantu likuschu apkliblat, un nahka-mās deenas ta tifs isuhtrupeta. Pat melnais sirgs, kas wehl ischet-rus gadus atpafot jo leela mehra eepreezinaja Parisneeku firdis, ka ari nelaika warona sobins un gulta nahs sem ahmara. Re, til ahtri lep-numis un spofchums war isputet! — Pehdeje uhdens pluhdi Franzija ne buht wehl naw mafinajusches, bet ir wehl gabjuschi wairuma.

Spahnija. Breesimigi pluhdi daubi weetas, ihpafchi leelahs Gbro-upes lejās, padarijuschi ne-aprastamu postu. Wifur reds lihkus un namu drupas uhdenti pelbot. Daubi tuhstoschi fapofito fahdschu eedshwotaji blandahs apfahrt leelakas pilsehtas, maifi un gulas weetas melledami.

Italija. No 3. libds 16. Nowemberim Romā noturehs stary-tautisku meera kongresu, pee kura peedafisees dachadu Ciropas walstu tautas weerneeki. Sapulge grih isgudrot libdseklus, ar fureem us pree-fschu wifus karz pasaulē waretu atfargat. — Beltigi publiki! — Bawisam sanahjuschi 662 delegati, no fureem 357 ir Italijas tautas weerneeki un 305 zitu tautu parlamentu lozekli.

No eekschsemehm.

No Pehterburgas. Kahda jaunā dahma, generala K. meita, palika preefsch kahdeem gadeem prahtā fahjufsi. Wina domaja, ka efot no glahsee. Gan wisadi to mehginaja isahretet, bet wifis weli: flima bija, flima palika. Noflumuschee wezaki jau domaja, ka wina behehs nekad nepalikshot wefels. Atnahza us Pehterburgu isdaudsinatais hipnoseeretajis Feldmanis. Tahdi hipnoseeretaji prot zilwekus it drihs eemidinat, kas tad wifu to dara, lo teem leel darit, un wifu to tiz, lo teem eeteji. Feldmanis, mahju ahrstam flahst efot, mehginaja slim-nezi eemidinat hipnotiska meega, — bet reisu reisahm mehginajot, taf tas ne-idewahs. Weidstot wisch raudsija normalo meegu, tad jaunā dahma pati no sewis bija aismigusi, padarit par hipnotisku. Tas pil-nigi idewahs. Nu Feldmanis pawehleja flimnezei, kas tagad bija bej famanas, atmetst sawas mukigahs domas, buht jaurtai un spirg-tai, mihtet zilwekus un zitas teizamas leetas, bet wiswairat musiku, lo ta, wehl pee pilna prahta buhdama, loti mihlejusi. Kad flimneze no hipnotiska meega atmodusees, tad bijusi itin wefela. Tagad jau 4 mehneschi pagahjuschi un senaka flimiba naw wairs bijusi. — Pehter-burgā flimniza etahsta preefsch Ewangelijuma tizigeem. Schi estahde fwinejuschi 20. Septemeri sawus gada-swehtkus. No ta laika, kamech flimniza dibinata, wina apfotpi 9639 flimneeki. No s̄heem 6444 bej mafkas un 3195 pret fahmaksu. Idfseedinati, atfahjuschi flim-nizu 5596, wefelibas stahwollis labojees pee 1982 un miruschu 1416. Bej nefahda labuma atfahjuschi flimnizu 491, us zitu flimnizu aif-westi 115 un flimniza polikuschi 39. Pehz tizibahm bijuschi 6387 Ewangelijuma tizigi, 2593 Greeku pareistizigi, 81 Schibdeete un 2 Ewabedameetes. No Baltijas gubernahm bijuschi 2609 flimneeki, if zitahm Krewijas gubernahm 3808, if Somijas 1303 un if ahrse-mehm 1919. — Domeau ministereja uszihitigi darbojahs, ismehgina-dama, fofwilnu audsinot dachas Krewijas apgabals. Wina likusi etahstet Griwanas apgabals leelu ismehginajuma lauku. Banahkumi idewusches til labi, ka schis lauks warot apghahdt wifas tahs weetas, fur fofwilnu audfina, ar wajjadschu sehflu. Tahdi paschi mehginaj-umi isdariti Kubanas un Donas apgabals, Kersonas gubernā un Bezarabija. Zaur to tad skaidri peerahdits, ka Demwidus-Krewija ar fofwilnas audfinafchunu gan buhtu derigi darbotees. — Juhras kaza-spehja wirdehtas presidentis, admirals Selenois, zaur Wis a-g-fa o rasku, wehtas wefelibas deht, atkajis no deems. Wairat nekā 60 gadu tas fahijis deenēstā, un tamdeht tam mineta raksta pilniga at-fishchana par uszihitigu deenestu top iffahjita. — Inluenzas fehriga at-fal Pehterburgā eeradusees, un daudsi ar to efot jau deewagan wahrigi fahflimuschu.

No Waslawas. Schis wasaras fugneezibas laika pawisam 11 tuhst. 95 arefanti, wihrejschi un seeweschu, wezumā stary 18 un 65 gadeem, aifsubtiti us Sibiriju, Sochakinas falu un Ilezlas zeetuma darbu nameem Drenburgas gubernā. Stary arestanteem atradahs 267 no muishneeku fahrtas; wifis ziti peedereja dachadahm zitahm dshwes schkritam. Arefanti tapa 31 pulkā, pa 300 lihdi 600 kopā, no s̄heer-jenes aifsubtiti. Pirmais pulks dewahs zelā 28. Aprilī un beidamais 18. Septemeri. Us Sibiriju aifsubtito pulkā bija ari nofeedneeku seewas un behrni, kuri negribjuschi schkrites no faweeem wihreem un tehweem, un tamdeht labprahitigi teem gabjuschi lihdsā.

Widseme.

No Rihgas. 5. Oktoberi, pulkstēn 8ds no rihta, stolneeks, us flolu eedams, kanales malā, stary Sumorowa tiltu un Wahzu teateri, eeraduschi zilweku pee mihtola karajamees. Us wina eekleegichanos leels zilweku publiis fahjejis kopā. Ahrstis, nelaimigo apluhkojis un jau par atdsifuschu atradis, atlahwa to nogreest. To nu nogreesa un, kurwi liktu, aifnesa us schehschichanos kambari; bet slepkawibas eerozis, postalu auklas refna schnorite, palika pee kofa karajamees. Kahds wihrs, to atraisijis, fmaididams, few ap wirfleem tihstija, un otre, to redsedams, us trescho fahzija: Ta schnore ir laba preefsch sagfu fahstichanas. Kad saglis ar sawu laupijumu stehdihis projam, tad buhs ar to schnorit fahset galdam kahjas; tad saglis netiks no weetas. — Ta loudis preefsch sawos mahnu-tizibas wehl arweenu fina atrofi geldigus libdseklus. — Pahahschanahs weeta bija manam logam tee-scham pretim un ne zil fofu atfatu. Schis bija pirmis paschflep-kawa, lo es sawā garā muishā redseju. Tapeh tas flats man keh-rahs pee firds. Nelaimigo, pee kofa karajotees, es labi apluhkoja. Tas bija puemuhschā wihrs, wideja augumā, ar fuplu, dflentu, drusku ap-zierptu, pilnu bahrdū. Apgehrbees wisch nebija pasch aushās, bet pietāds drehbēs. Tam bija tumischi peleks mehtelis, tumischas bifikas eelsch fahbaku flilbeem un tumischa wasaras zepure ar schirmi. Pahahrees tas bija tik kahdu pehdū no semes. Weena kahja karajahs, otra bija eesperta kofa schekumā, kas nu tā ifskatijahs, ka tad tas fahptu aughchā waj semē. Pee wina nelas zits naw atrahs, ka til kemmes; tapeh naw sinams, kas tas par tahdu. Laudis runā, ka tas efot no laukeem pilsehta eenahzis pelnā; bet, darbu nedabudams un faunedamees grees-tees atpafot, lai netaptu ifsmects, tas efot pahahrees. Waj tas tain-siba, to newar finat; bet tas ir pateesiba, ka Rihgā tagad loti daubi strahdneku bej darba. Eas ari ir tainfiba, ka dachsi laugneeki pil-sehta labal mifst badu, waj ari nonahwejahs, nekā par lehtaku mafsu strahdā. Pee manim nahza par puifi gruntigi ismahzijeis, pee-audshs kaseju sellis, Wahgeetis, par 6 rubteem par mehnesi un fofsi, turpretim apafsch 20 gadeem buhdams, nosutis lauku sehns, Latweetis, Widsem-neeks, nenahza bej 18 rubteem par mehnesi, us manu fofsi un apmas-gahschanu, kas, ka pats leezinaja, jau 3 mehneschus dshmojot Rihgā bej kaut kahda darba. Kad nu tahdam lauku tauki gluschu ispil, un darbs tad afurat naw dabujams, tad tam — gribot, negribot — ja-paleel par sagli, laupitaju waj slepkamu; jo bads neganti fahp. — Wehl weena, jo fahpiga pateesiba japeemim, Rihgā tagad gandrihs wifas tirdsneezibas darischanas stahw klufu, kas ir schis pilsehtas fehja un plauja, maife un pahritika; tapeh ne ween strahdneelus, bet ari augstaku fahrtu zilwekus truhkums un bads fahf draudet. Zifkahrt tik bagatā un flawenai Rihgai tagad ir mahjaka plauja, kahda tai laikam sen, sen neuhš bijusi. Truhkums un bads jau buhs aif wahr-

teem. Kas schai nabaditei gan palihdsehs? — Swehtdeen, 6. Ok-toberi, ap Rihgu bija pehrkens pee ausha gaisa.

Wehl no Rihgas. Ihti pehz tam, kad Tehrpatas tuwumā patwerjme preefsch spitaligi flimeem tapa atwehrtā, nu ari schē, ka „Rihgas Tageblatt“ lasams, tahda flimniza un patwerjme preefsch s̄heem nelaimigajem tikusi atwehrtā. Wina atrodahs pilsehtas tu-wumā, meshā, un tajā efot ruhmes preefsch 20 wihrejschu un 20 seeweschu flimneekem.

No Dselfawas. Septempera pehdejai deenai ifehjet, to nakti, pee Dselfawas tā fahkta Abras jeb Jaunā kroga kahds zilweks — Dselfawe-tis — nosfist. Slepkawneeks sawam nelaimigajam upurim bija trahpi-jis par paschu galwu, ta ka galwas fahs bijis puschu. Rā stahsta, kas redsejuschi, tad otrā deenā, kad nelaimigajam galwa, rofas un kahjas bijuschas nomiruschas, aushas, wehl firds bijusi dshwā; jo is krahstim nahkusi ahtrā bailiga gabrgichana. Rihkis no waldebās apstahitis, us-fahchrehtis un adots apglahafchana. — Otre notikumis, kas nodarijees Dselfawas P. kroga, gan naw wehl sneedsees lihds nahwes robehscham, bet ir tomehz deewagan schausmigs un afinains. Proti, tur kahdam bitarda grubdejam tikuschu falikti elfsebeina rogi un galwa nofrahsefa fahrtanā krahsā. Un schahda weida buhdams, nakti mahjā pahrnahjis, bitarda grubdejs domā, ka wina seewa pee wifa ta wainiga; wisch drufzin pahstiprā wihsi krauzē seewas meeru, ta ka schi nefa prahitigafa nejaudā fahdomat, ka usdot sawu wihru pee pagasta teefas. Laimi-gajam wihram nu diwas prozejes us reisu, jo ragofchanas leeta ari us-remta protofolā un eesneegta peenahzigā weeta. Ahrstis fahstimumis ismellejis un atfinit, ka tee ne-efot nahwigi. Baronis, kas schi ragofchanas aftu pee nabaga bitarda grubdeja idarijis, efot kroga kalps. Bet man schheet, ka kroga kalpam gar schahdahm leetahm ne-buhtu gan nelahda daka. — Lo, luhf, padara tas pats mihtais bram-wihns!

No Chrgemes pufes. Kahds gudrs semkopolis reis teiza ta: Kofam ir daudi lapu; bet kad tahs fahf labi apstahit, tad reds, ka ne-weena otri naw gluschu lihdsiga, jo arweenu kahds robinsch, waj kahda malina zitu no zitas schkir. Tapat ari ir ar wasarahm. — newena otri naw gluschu lihdsiga, laika pahrmains un auglibas finā. Taju, ka minetam semkopim ir tainfiba; jo ari schi wahara dachā finā ir schkirama no tahm, kuras efam peeredsejuschi. Pawasara bija ausha ar stiprahm naktis-fahnahm, kuras dachem augeem bija kaitigas. Ju-nija mehnesi 3 nedehas pee mums leetus nelija, un tamdeht wasaraja tika aptureta aughchana. Pehz Jahneem leetus gan nolija, bet tad eeklahjahs leels karlumis, kureh apspeeda rudu breefchunu un wasarajahs plaufschanu; jo daubi meeschu palika ne-issplaufuschu. Julija mehnesi fahfa leetus luhf, kureh arweenu turpinajahs, un tamdeht lauku darbi fawejahs. Diwi nedehas pirms Mikeleem estahjahs fahfs laifs, kureh weiginaja kartufelu nonemfchunu un labibis aifschanu. Pee mums kartufeli ir gan labi aughchi, bet ne tā, ka uspehrnaja gada. Rudsu lauti falo labi, til ifnemot lejās, fur uhdens teem fahdejis. Mikeleis ir pagahjis, laifs ir fahfs un jauts, bet loki wehl stahw ar lapahm, eekams dachds zids gads tahs jau pirms Mikeleem bija nobiruschas. — Pee mums tagad sagli sawu weifalu stipri fahf peefot, gan fikus un wahgus, gan naudu un mantu fahgami. Ta Bedeles pagasta wen tee scho ruben 6 sirgu un 4 wahgus nofahguschu, no fureem, ka s̄hed, 4 sirgi un 2 wahgi atkal atdabuti. B. mahju rentneekam kahds noti-weze, stihws sirgs nofahg; nedelu wehlat tas eerades sawa ihpafsch-neka ahbehu dahrsā. Newar finat, waj sirgam laimejes saglam po-mukt un atnahkt sawā wezā weeta, jeb waj saglis pats to atweedis; jo sirgs atrades bej kahdeem strieem. Rakti us 27. Septemeri D. mahju pusgraundneekam weza kehwe issagta is tuhts. Sogteem pafot mellejot, no kahdeem zela gahjejem isfirda, ka 3 wihri ar tahdu sirgu aifgah-juschu us Kahrlu pufi, no fureem weens jahjis un 2 gabjuschi fahjahm lihdsā, bet kureh tad warejis finat, ta tee ir sagli. Ta atkal kahda nakti kahdi muhrneeku puifchi, no darba us mahjahm eijot, fahfuschu us zela Izhiganus, teem preti brauzot. Puifchi fahfuschu pehdejos fahft par sirgu fahgleem, jautadami, fur s̄hee buhs braukt ar sagtajeem sirgeem. Sinams, ka Izhiganem jau netruhst gudribas, sewi attā-fnot, un tā tee kare gabjuschi sawu zelu. Nahfamā deenā tika dsh-dams, ka kahdam Jaun-Kahrku pagosta saimneekam nakti nofahgt 2 sirgi un wahgi, kuras, ka wehlatu dshdeja, tee paschi Izhigani bija nofahguschu. Bedeles Annas krodseneekam kahda nakti saglis atplehst logu un pa to eekahpis istabā, fur tad atlaufis flapi un no ta isnehmis 40 rublu naudas un dachas drehbēs. Lai nu gan krodseneeks ar krod-senezi katrē sawā istabā gulejuschi, tad tomehz tee naw jutuschu sagla darboschanos. Rihā, kad jau bijusi gaisma, krodseneze eeradusjusi. To saglis pahrahdajis, un pahz to stipri fahbijusees, ta ka behrns, kureh tai wehl bijis pee kruhtis, tapis flims un pehz kahdahm deenahm ne-miris. Behru deenas wakarā krodseneeki, wehlu mahjā pahzbrauzot, atraduschu flehts durwis atlaufas un dachabas mantas iumentas. Ta nelaimē nefad nenahf weena, bet arweenu behrni tai nahf lihdsā. — Lai nu gan muhsu pufe wasarajahs raska ir masa, tad tomehz, labibis augstaku zenu deht, semkopji teel pee laba naudas eemehmuma. Kahds saimneeks stahstija, ka wisch par 6 puhreem rudsu miltu un 1 puhru griku putraimu Walfā us tirgus dabujis 35 rubtus.

Kursemē.

Labibas aifdoschanas sinā no Kursemes pagasteem, pehz „Kur-seub. Awises“ wehtijuma, efot aifsubtamā labiba nospreesta us 250 tuhst. pudu, bet aifdoschanao bijis daubi wairak peefolits. Behijis eespehjamē, no wifsem pagasteem aifdeewumis peenemt, tamdeht ka da-schi pa tahlu no dshsezela atrodahs un labibas aifweschana turp nebi-jusi eespehjamā, ka ari tamdeht, ka dachds apgabals aifdeewu pagas-teem mas ufaudhis un magofinu istufschichana pahjeem war peewest truhzibu. Tahda sinā tad no 320 Kursemes pagasteem tika 255 ar aifdoschanaem preefsch truhkuma zeteju gubernahm peelaifsi.

No Sefawas draudses. Swehtdeen, 29. Septemeri, tika Sefawas bahnizā kahda schai draudis peederofschā pagasta jaun-ismehleete un apstipriateate pagasta waldees amata wihri amata smehrestu idari-schanao peektiti un peewesti pehz kraitigas basnizas likumu nofahji-meem. — Kaut jele wifur un wifis swehrestu swehtumu un wina no-fshmi turetu zeenā! Jo ne reti mehdi notitt, ka kahds no swehretejem jau pirms swehrinafchanas pa daubi eeprawi duhfschu, ta ka dachsch mahzitajam tas ja-atrada no altara.

No Wez-Saules. Rā no drofchās pufes dshredam, tad nelaika Rughau mahzitaja weeta Selgawas palihga-mahzitajs Kūlpe's fgs tizis eewehlets un jau nahfoshchē deenas eestahfees sawā jannajā amata. Al-traitnes gads gan schē wehl naw notezejis; bet kad nelaika Kruasamū-

schas dsmfklunge v. Flemmings dibinajis kapitalu preefch tam, lai ori Jaun-Sauls basniza waretu tift apkopta no ihpafcha dwehfeldu gana, un kud schi kapitala augli jau libdi 1300 rubkem teeli, tad tee tikufchi nowehleti tam noluhfam, lai Kulte's mahzitaja kungs jau tagad, pirms atraines gada notezschanas, waretu eestahtees par abu Sauls draudschu dwehfeldu ganu.

No Wezmuischschas. Tirgus bija Wezmuischschas schogad ihsti prahws. Tirgu sagli ka wifur, ta ari schi uflifht; bet diweem schogad ihsti labi ne-idewahs, — tik-to paschus nesehema. Kahds Widsemneek, ne tahlu no Kursemes robescham, atwed famu lopinu jau swhetdeenas wakarä uf tirgu, un paleef par nakti frogä. Tirgu barodams, wifsch eerauga, jau itin wehlu wakarä, diwus pee frogä pebrauzam ar palabu tirgu. Weens paleef fehschot ratos un otrs, iskahpis, apstatahs wis-afahrt. Schos diwus drauzejus tuwak apluhlojis, tas pasifht, la tee abi ir brakti, tahlaku no Widsemes, kam naw labos slawas. Wifsch ee-et frogä un teiz krodsemekam un wehl pahris ziteem, kas tur atro-dahs, la schos diwus tehwinus wajadsetu fanemt; jo tee ir schi tirgu pateefi sagufchi. Pa tam sagli eebrauz tirgu stedel, nojuhdi un padob tam feenu. Weens sagli eeahl jau frogä, bet otrs stahw wairaf abrä. Krodsemek un wifsi jiti nu sacht runat, ka winus labaki wa-retu apzeetinat. Ramehr schee wehl prahto, kas buhtu darams, sagli, laikam no nomanijufchi, ailaischahs lapas un atstahj tirgu ar wifu ail-juhgu atpakaf. 8. Oktoberi uradniks usnehma wifu schi notikumum uf protokola un tirgu laikam nosuhthi uf Gezawu pee pristawa. Kas tirgu tuwak apstatiufchi, tee teiz, ka tas esot bruhnu spalwu, blesfi peere un eebaltahm kahjahn. Wahrds, no kahda pagasta schi diwi sagli esot, bija tahds paschewsch; ja labi esmu paturejis, tad no Lau-bergas. (Laikam gan Laubereemuischschas, Madleenas draudsi, Nihgas aprinki. Red.). Domajus ari, la tirgs tai apgabala buhs sagis. Warbuht ka schihs rindinas usrahdihs tirga ihpafschneekam, kahdu zelu wina kumelinfch ailbraukts, un palihdschis to atkal atdobut.

No Stelpes. 11. Augusta nakti nodega Stujas fainneekam fudmalas. Jau treschahs fudmalas muhsu apgabala schim gada paleef ugunij par laupijumu. Pamafarä nodega Walles, tad Karklumuischschas Dambeneeka buzenes un nu Stujas. Ja ta arweenu ees uf preefchu, tad jau mums nebuhs wairas, kur mihto maifiti samalt.

No Walles. Manä mehstijumä no Walles N 37. ir wahrda sinä kludha eeweeufesah, pahir wiu kahds „...nowesku Martfcha“ lgs rakfsta. Uguns nepahrgahija kura, ka mineta sinojumä teikt, uf Mal-uhdrem, bet uf Plofines-uhdrem.

Kahds Augsch-Kursemneek, W., kurfch 1878. g. pehdeja Kreewu-Durku kara pee Plewnas un Schipkas aijas fribigi karojis libdja un tizis eewainots, dsimtene pahrnahjis, nepaligis wis ilgi. — Jauneklis jau pirms kara deenesä eestahschanahs bija par galdneeku ismahjjees. Kara laikä pa fweeschahm semehm staigadams un daschadus dabas jan-tumus redjedams, wifsch karsti wehlejes zelot. No kara deenesä at-walinats, dsimtene pahris mehneschu atpuhtees, tas aifjelojis kahjahn uf Behterburgu, kur ilgaku laiku strahdojis pee kahda leelaka meiftera famu amatu. Kreewu walodu pefawinadamees. Behterburgu aifstah-dams, W. nostaigajis Wahjijä libdi Hamburgai un wefelu gadu paligis leelaja tirdseebias pilfchta, famu amatu fopdams un Wahju walodu eemahjidamees. Bet jautrajam sehnam ari tur apnijis, un daschadu semju lugineelus pebrauzot un aifbrauzot redot, tam prahts neees pahir okeanu uf jauno pafauli — Ameriku, uf fureni tas 1883. gada Matja mehnesi ar twaikoni aifbrauzis. Ku-Zorka wifsch eestahjes pee kahda galdneeku meiftera un, tris gadus ufzihigi strahdabams, netif ween masu kapitalu ruhpejes eestahj, bet ari no faweeem libdistradnee-keem gribejis eemahjtees Anglu walodu, kura Sabedrotas walstis ne-peezeschami wajadsetu. 1887. g. fahfumä wifsch aifjelojis uf St. Franzifku, kur jau 1888. gada beigas atwehri päts famu weikalu, un lai gan laba pefna darbojotes atilufi, tad tomehr jaunais pafau-les zelotajs newarejis tur apmeerinates; wifsch pahrdewis weikalu un ar kahdu otru beedri ailaides 1890. gada Augusta mehnesi ar twai-koni pahir Kluso okeanu uf Afriju. No St. Franzifkas aifjelodame, W. rafstijis fawam draugam uf dsimteni, ka gribot Afriju, bagato Indiju un, ja eefehjams, ari Australiju apzelot un tad ar kahdu Anglu kugi dotees atkal uf Ciropu, — tad ari apmekleschot dsimteni! — Isgh-lytibas sinä W. tif pagasta skolu esot apmeklejis un weenigi tif zaur pa-zeetibu un zenschanahs tagad kahdas tscheträs — peezäs walodäs waret fanunates! — Dauf laimes droschajam zelotajam! „D. L.“

No Santos. Strunku fainneekis itiwu pee fawahm mah-jahn dabujis galu. 26. Septemberis tas aifbrauzis ar faweeem un linu sehlahm uf Zukuma nedelas tirgu. Gaidijufchi tai wakarä wina mahjäs pahrdrauzam, bet newarejuschi fagaidit. Mahju puifchi, no rihsta agri pee firssem eedami, atradufchi fainneeku apafsch rateem leel-zele grahwi gutam. Talfu aprinka ahrfis, ismeklejet, leezinajis, ka nelaimigais, rateem apkrihtot, dabujis fipiru fiteenu un, apafsch fahls-maifä guldamis, noflahpis.

No Kuldigas rakfsta weetejais „Anzeigeris“ pahir schabdu breef-migu atgadijumu: Leelu trauzeschanu pee mums pilfchta 12. Oktoberi padarija kahds eestahtees wehrfis. Tas bija uf Snehpeli pahrdot, un wina libdichinigais ihpafschneek S. K. lgs to gribeja schi pizejeem nodot. Ap lopu, kas kahda schta bija eewests, dauds zilweku bija faradufsches, — starp teem ari kahdi meesneki. Wehrfis, jau usbudinats zaur ne-eerasto pilfchtas trosfni, wehl wairaf tika eekaitinats zaur jeh-luma smaku un fweeschu zilweku aptauufschanu, ta ka tas wairas nebija fawaldams. Schta wifsch dabujisa ratus, pee kureem bija peefests, eewainoja famu ihpafschneeku S. K. lgs un isfkehja zaur wahrteem uf elas, wifus kaudis isbededams, un kas drewsgan ahrri tam no zela newareja pabehgt, tos tas famina sem kahjahn. Leepajas eelas fah-fumä kahds fulainis W. L. to gribeja pee rageem noturet; bet wehrfis tam pahrpelcha wehderu, ta ka tas, geubti eewainots, drihs pehz tam flimnizä nomira. Bet tam wehl, weglaki un ari wahrigi, tapa eewai-noti B. lgs masa meitina un wina fstrihweris, ta ari kahds semneek, kas to uf Strihku frogä zela gribeja apturet. — Wehlah wehrfis at-kaal eeredees fawä wezä weeta pee S. K. lgs, kahdas 5 werfes no Kul-digas, un, ar maifes gobalimu peelabinats, lahwees stalli peefetees.

No Durbes rakfsta „Dina-Zeitungai“: Pehz 6 mehneschu laika, fur bes daktera isfifahm, nu 1. Oktoberi zaur schi apgabala kungu gah-daschanu waram Dr. Rappaela lgs schi apfweizinat par famu jauno ahrifu. Wehlah tam labu weifsmi fawä darba lauka, un ka wifsch ilgi muhsu widä nodfihwotu.

No Leepajas. Wahju basnizä fwehtdeem, 13. Oktoberi, pehz pabeigtas deewakalposchanas, Kursemes zeem. generalsuperintendenta kungs, abereem Leepajas Lutera mahzitajiem peebredrojotes, eefwehstija

Eduardu Wiekberga lgs par palihga-mahzitaju Leepajas Wahju draud-sei. — Schinis deenas ar twaikoni Leepaja atwesta preefch ostas buhwes darbeem wajadsetu laiwu, ar kuru warot braukt apafsch uh-dens. Wina isstatotesä la firs un esot no dselles taifita ar wairaf loogem wirspufe. Schahbai, schi wehl neredfetai laiwai esot dsenamä mafchina peefstiprinata weenä galä, kas ari idarat fuhreschjanu. — Jaunä schofeja no Leepajas libdi Grobinai, la Leepajas awises firs, nu esot galigi pabeigta. (Laikam tif tahs 5 werfes, kas fiarp wezo schofeju un Grobinu wehl truhla). Bet infcheneeri, 4. Okto-beri darbu nonemot, esot to par glufchi nepeeteefofchu nofajijufchi. Akmenu usbehrams esot pa rupju, päts zelch pa schauru un wirfus pa dauds apafsch. Ta tad laikam schi zela taifitajs gan pafauhehs famu 8000 rublu leelo falogu un pee darba isdoto naudu; jo zelch it wifä drihfumä no waldischanas tapfchot pahrtaitis uf darba usnehmeja reh-kinumu. *

Laifrakftu apfstats.

„Baltijas Wehnefes“. N 233, 234. un 235.: „Par da-scheem aiffargafschanahs libdselleem pret koku puhfchanu“. Kola puhfchana pafahw eefsch tam, ka wina daschadahs weelas, proti koka audums (cellulose), olu baltuma weelas, fchirlees, dsiftrina, fweki, uhdens un zitas, pamafam aidalahs jeh fadalahs, kas zaur to notee, la mafas, ar ne-apbrunotahm azim neredfamas sehnites eewada weelu fadalischanas. Wintehs sehnites ir augi, furahm par baribu nober daschahs koka atrodamahs weelas. Preefch fawas atihstifschanahs winas widwairaf pagedr olu baltuma weelu, uhdeni un widewu silumum. Leelä aukfumä winas newar augi, leelä silumä winas nonihst un uhdens eereem sehnifchu wisleelako dalu. — Ka nu lai aiffargajam koku no puhfchanahs? Pafihstams libdselleis ir, uhdeni idabut is koka abrä, t. i. wiram laut isfchuh; bet ari par to jaruhpejehs, ka uhdens is gaisa neteele atkal no jauna koka. To waretu panahfti, tad pahrwelk koku ar kahdu weelu, kas nelaisch uhdeni zauri, la par peemehru darwu, eekas trahfu u. t. t. Bet tad lokam wajaga buht glufchi fawam. Jo darwa un eekas trahfa, aifshmedamas koka fanalifchus, gan attura abrejo uh-deni, nelaihdamas tam eefuhthees koka, bet winas ari nekauj koka at-rodofcham uhdenim isgarot, t. i. iset abrä. Zaur to tad nu koks fahf no eefchenes bojates, jeh, la kaudis jafa, fahf smalt. Ta tad ihsti derigam aiffargafschanahs libdselleim wajadsetu buht tahdam, kas ne ween abrejam uhdenim nekauj koka eefuhthees, bet ari uhdenim, kas wehl koka atromahs, lauj isgarot. Pahir tahdeem jaunlaifä isgudroteem libdselleem rafis rumä wehlah. — Dros zelch, la aiffargat koku no puhfchanahs, buhtu, atwabinat koku no olu baltuma weelahm. To waretu fahneegt zaur koka pludinafschan; jo olu baltuma weelas uhdeni isfuhst un teel tad aiffalotas projam. Bet preefch tahdas istufschanahs wajaga ilga laika, warbuht daschu gadu. Tomehr pludinati un tad labi isfchahweti koki ir wifada sinä derigati buhwes wajadsetu, nekä nepludinati. — War ari koku apdeefinat, zaur to olu baltums fahde; bet tahda apde-dfnafschana aiffargä tifa koka wirsdalu no fapuhfchanahs un ne wis wina eefcheni. — Bilnigi droschu libdsellei, kas wifds apstahlees attu-retu koku no fabojafschanahs, un kas bes tam wehl buhtu peeteefofchi lehts un weegli isleetajams, naw neweenam wehl isdewees atraft, lai gan dauds libdsellei la tahdi teel isdaufninat, fiarp kureem ari pateefi da-schi, kuru gan war afstij par labeeem, bet ne wis par pilnigi peeteefo-fcheem. Pehdejä laikä ari daschu Latweefchu laifrakftu fleijas parah-dahs daschu weikalu fludinajumi, furi eeti; tahdu libdsellei sem nosau-luma: „karbolineum“, kas nahjis tifa pehdejäs peepafstmit gads leet-afschana, ta tad wehl ir tif jauns, ka pehz ilgeem peehfshwojumeem pahir wina wehl newar fpreest, lai wiram gan ir pret puhfchanu diwe-jabäs swarigas eeffehjas. Proti wifsch aifstare zaur famu tauku fa-turu ahreja uhdena eefuhfchanahs koka, un otrahrt wifsch pahrwelchsch olu baltuma weelas par mineralifcham weelahm, furas no sehnitehm newar tift fadalitahs. Appeezibas, furas fabrikanti karbolineumam no privatohm personahm un ofzialohm eestahdehm ir eewahufufchi, ffan jo labi. Karbolineumam ir fiira, asä smala. Wifsch ari loti ahrri aif-degahs, un tahdäs weetas, fur faule fpuhd taifni wirfu, abtri isgare.

N 235. Dros eewada rafis: „Zgauru awifsch neeziba“, fahsta, ka „tagadejäs Zgauru awises, eewehrojumu sinojumä un freenu fah-dshwees rafsu sinä, wifas, bes inehnumma, ir ihsti nabafsigas. Stahsti, dsiejilofchi, aprakti, fihumi u. t. t. daudfrefiilda leelako awises telpu dalu“. Eewada rafsu daudfrefi gan pa diweem un trim esot weenä pafchä nummurä, bet tos, ihsti nemot, nemas newarot turet par eewada rafiteem. Ari ar fahstieem Zgauru awises rihfjotes itin dihwaini. „Walgufa fleijas schogad ischetri romani reifa top eedurati, no fu-reem daschi pehngad eefahfti un wehl tagad naw pabeigti.“ „Gefti Postimees“ leelafsch leelako wehribu greeschot uf femtopibas, fainneebias un tamlibdshigeem rafiteem, bet ari wina fetelona rafsi aifsem dauf telpas. Pirmä Zgauru deenas awise, „Postimees“, eefschemes firu ir loti maf, — daschä nummurä tifa 20 libdi 30 rindinu. Nahdahs, ka Zgauru awifchu redakcijas uf sinahm neelak tif leelu swaru, la Lat-weefchu awifchu redakcijas. Turlahj Zgauru awises wehl nemitejehs, fawifirpigi daudfildotes un redattoru perfonas nejaunkä wifchä nofen-gat. Galwenaus fildu sehles un mihlotajis leelafsch buht „Walgu“, furesch ne reti usleelafsch par weenigo „ihsto tautiffo“ laifrakftu.

„Deenas Lapa“. N 233.: Eewada rafis: „Krafa Wismarcka jaunafais kara-gahjeens“, aprakfta firska Wismarcka domas, furas tam tagad esot, un kahdus folus wifsch fperfchot, kad atfal buhs pa-ligis par walstis-fangleri. — Dros eewada rafis tai pafchä nummurä: „Augtu koku stahditajeeem“, rumä pahir mafaf nosfchepahm leetahm, un dod padomu, augtu lojinus pirt ne wis tirgös, bet pahfhtomas koku audfetawäs. — N 234. un 235.: „Gedfimtiba un audfina-fchana“. Rafis mehina isfchadrot, „kahda mehra zilweka gars atfa-rajahs no eefsimtibas un kahda weida audfinafchana waj nu ja-ap-laeo, waj japabalsta eefsimtiba, lai ta atneftu labumu zilweka or-ganifmam“.

Zelgawas notikumum.

Deewakalposchanas Annas basnizä no 23. libdi 30. Okto-berim. Ewehtdeem, 27. Oktoberi: 1) Lauku draudsi: Deewakalpo-schana pulfti. 9ds no rihsta; fpred. mahj. Contradi. 2) Pilfchtas Lat-weefchu draudsi: Deewakalposchana pulfti. 1/28ds no rihsta; mahj. Grafä. Deewakalposchana pulfti. 2ds pehz pusdeenas; fpred. mahj. Grafä. — Lauku draudsi uffaulti: Dahwus Auriufch ar Annu Weiland. Lauku draudsi mirufchi: Janis Purinfch, 77 g. w. — Pilfch-tas draudsi uffaulti: Janis Semelä ar Wadi Stein. Pilfch-tas draudsi mirufchi: Pauline Schlubur, 3 n. w.

Zelgawas Latweefchu pilfchtas draudsi, la no droschahs un uf-tizajams pufes dsirdams, esot tagad 14 tuhfti. leels dwehfeldu flaits. Ta tad schi draudsi lozletu flaits ir jo fiipri gahjis wairumä, ta ka Zelgawas Latweefchu pilfchtas draudsi buhs gan weena no wifu leela-fahjam draudfcham Kursemä, un kad nu ari Zelgawas Latweefchu lauku draudsi lozletu flaits nebuhs wis dauf mafaf, tad gan war noprafi, jif dauf tuhftofsch lautinu Zelgawas wezaja Annas basnizä nemekle-garigu aptpriedfnafschanu, fawahm dwehfelechm par muhsichgu fwehtibu, un tahdä sinä gan Annas basnizä Zelgawä buhs ta wifu wairaki ap-mekleia basnizä wifä Kursemä. Bet kad nu mineta basnizä mehrend flaitä speh usnemt tifa ap 1000 zilweku un wifä leelä druhmä libdi 1500 basnizem, tad gan warehs eedomatees, jif mums Latweefchem ir teitan Zelgawä, muhsu Kursemes galwas pilfchta, jo geubts stah-wolkis. Staut jel mums Latweefchu ewangelijuma draudfcham Annas basnizä nebuhtu arweenu tif breefmigi jafpeshchahs, fawas deewakalpo-

schanas noturot, — tahda wehlefehchahs tagad pluhst pahir daudfu fchijeenes Latweefchu deewakalposchane amekleijaju luhpahm.

Redakcijas pefihme: Muhfu flinotaja aprehkinumi un flaitki daschä sinä ir pahrlabojami. Basnizä speh wairaf zilweku usnemt, nekä wifsch domä. No abrenes mehrijot, wina ir 1961/4 pehdas gara un 61 pehdu plata. Celchä mehrijot, wina, bes tora (kurfch ir 271/4 pehdas garfch) un bes altara ruhmes (fas ir 401/2 pehdas gara), ir 112 pehdas gara un 511/4 pehdas plata. Kad nu wehl eewehro forus un altara ruhmi, tad gan jatis, ka basnizä, kad ta pawifam pilna, at-ronahs libdi 3000 zilweku. Ari tai sinä w faw misjees, ka Zelga-was basnizä esot ta widwairaf amekleia Kursemä. Jo mums, deemschehl, ir wehl leelafsch draudfes. Leepajas Latweefchu draudfe par peemehru ir wairaf nekä otr'fil leela. Zelgawas Latweefchu pilfchtas draudsi isgh-jufchä gada 356 behni tikufchi kristiti un winas lauku draudsi 334 behni, eefams Leepajas Latweefchu draudsi schi gada pirmajds 9 meh-neschds jau 679 behni kristiti, ta ka jatis, ka libdi gada beigahm wina flaitis buhs 800 libdi 1000 leels. Ta tad w fga aprehkinumi naw itin pareift. Tomehr wiram ari bes tam pilnigi taifniba, ka muhsu Annas basnizä preefch fawas draudfes naw peeteefofchi leela. Wuhitu gan labi, kad muhsu pilfchta waretu wehl weenu basnizä jelt, kas wi-nas wajadsetuham peefiktu, — bet tahda tad mafatu loti dauf nau-das. Jeram, ka mums uf preefchu buhs eefpehjams, pahir muhsu bas-nizu wehl tuwalas sinas pahneegt.

Kulte's mahzitaja kungs, kurem schi Zelgawä, la zeetuma mah-jitajam, fchijeenes pilfchtas un lauku draudschu mahjitaju palihgam un Kalzneena mahjitajam, bija plafsch darba lauk, un kas schi eegu-wis widpahrigu mihlestibu un zeenifchanu, schinis deenas atstahs muhsu pilfchtu un eestahtees Wez-Sauls draudfi par dwehfeldu ganu. Lai Deews wiram jaunaja darba lauka atwehl ar fwehtibu strahdat! Kas mihlestibu sehj, tas mihlestibu plaus.

Wisjauafahs sinas.

Seemela telegr. agentura.

Behterburgä, 20. Oktoberi. „Nowoje Wremja“ dsirdejusf, la, bes jau isdoteem 32 milj. rublu, wehl tahlafi 32 miljoni tikfchot is-doti preefch palihfhibas truhfuma zeetejeem.

Kostroma, 19. Oktoberi. Wolga aifsaluf.

Ribinfkä, 19. Oktoberi. Nawigajija flehhta.

Wladiwostokä, 19. Oktoberi. Appabala-teefa noteefaja Fran-fchu marinas ofizeera Ruffela flepkawus Drosdowski, Orlowu un Guako — uf pakahrschjanu.

Parifä, 1. Nowemberi (20. Oktoberi). Presidentis Karno's watar apmekleja Keifarifschs Augstias leelfirfu Ulekfeju Ulekfanidrowifchu un Leidtenbergas herzogu. Awife „Paix“ faw, ka republikas presidentis ilgaku laiku fawejees pee leelfirfu, pee kam pahrunajufchi Kronfchates notikumum un ta patihlamos panahfumus.

Brefä, 1. Nowemberi (20. Oktoberi). Kreewu kara kugi at-stahja fchijeenes ostu.

Wehstules un atbildes.

1. F-on: Nepeefuhstee, luhdfami, mums wairas uf preefchu tahdas dsiefminas, kahdu famä N 42. no Jums pahneefscham, tamdeh la zaur to waretu nelaimie isfetees. Jo mineta ihjä dsiefmina, jeh „finge“, la „Deenas Lapa“ to fang, wina tif breefmigi fahalitinauf, la tai tas newar buht we-fellig. Wina netif ween muhs un Jufs perfonaji apbalwo ar lamafchanas wahrdem, bet ari pati jau it pawifam fajuufsi. Ka wina tos Greeku fweefch-wahrdus, kuru ta famä N 231. leetajufi, proti „fifologifsch“, „higafifita“ un „makrobiotika“, tura par Latinu wahrdem, par to nelas; tas laikam gan tifa nefnafchana, kuru wina ne buht nepahmetam; bet tad ta feni jau tura par rejiofchu, tad ta naw wis laba fihme. Ka wina pateefi tah-das domas, tas no fchahdeem teikumeem redfams: Pahir Jufsu dsiefminu rumadama, wina nahf pee ta gala fpreedums, la tur atronamä „jautriba“ wairas ne-efot „dabifka“, un la Jufs, schijs dsiefminas labad, esot usnemami abrwahitajajo namä. Ihpafchi wina pee tam aifrahda uf flaweno frantfchu ahrifu Pahftru. Kad nu Pahfers dsiefnina ihpafchi libdus flimneelus, las no traka suna fareeti, tad weegli faprotams, kahdas domas „Deenas Lapa“ ir schai leetä. Bet Jufs taf famä dsiefminä nemaf ne-efet fagijufchi, ta „Dee-nas Lapa“ Jums kofuf; Jufs tifa fagijufchi, la wina Jufs futinajufi. Ai, ai „Deenas Lapa“!

2. Nr. 40. ufdofo mihflu „gredfens“ ufminejufchi: Frib-rikis un Nikolajs Jandans, Leel-Mehmel; Eduards Busch, Zelgawä.

3. A. G., C.: Wehstuli dabujahm. Atbidi lasieet kahdä no nah-fofcheem nummureem. Sinentais.

4. J. W., Tetelmind:

5. *:

6. J. P.:

7. J. D., Amerikä:

8. K. J., Gaujen: Rakftu pahir dsihwes lablahfchanahs ne-efam fanchmufchi. Uf jautajumu pahneefscham atbidi, jif drihs buhs eefpehjams. Biteme jautatajem wehl preefchroka.

9. P. P., Gahrfenc: Sinojums nowegojees. Tamlibdfigu dsie-joku mums jo pahraf dauf.

10. G. W.: Regahja.

Labibas nu pretfchu-tirgus.

Zelgawä, 22. Oktoberi.

1 puhrn fweeschu	3 rubl. —	1 ap. libdi 4 rubl. —	1 ap.
1 „ rufsu	3 „ 25	3 „ 3 „ 75	
1 „ meefchu	1 „ 80	2 „ 20	
1 „ putrainu	3 „ 20	3 „ 60	
1 „ aufu	1 „ —	1 „ 20	
1 „ firnu	3 „ —	4 „ —	
1 „ kartufetu	1 „ —	1 „ 20	
1 birfawu feena	4 „ —	4 „ 25	
1 pobu fweefja	6 „ —	6 „ 20	
1 birfawu baltahs fahls	3 „ 20	3 „ 30	
1 „ farkanahs fahls	3 „ 20	3 „ 30	
1 mugu fihtu	20 „ —	24 „ —	
1 birfawu linu (trona)	40 „ —	43 „ —	
1 „ (brahfa)	25 „ —	30 „ —	
1 mugu linfchflu	10 „ —	11 „ —	
1 aht behrfu malfas (7 pehd.)	15 „ —	17 „ —	
1 „ eglu malfas (7 pehd.)	9 „ —	10 „ —	

Kreewu papihra naudas kurfis.

Berlin, 2. Nowemberi (21. Oktoberi).

100 rublu selta nauda 330 Wahju mahrfas jeh 110 Bruhijaju dahfderi.
100 „ papihra „ 2031 „ „ 674 „ „

„Latw. Awifchu“ isdewejs: Dr. A. Bielenstein, Redaktors: Th. Alexander.

Довоздено цензурою. Пара, 21-го Октября 1891 г.

Drutats pee J. F. Steffentagena un dehia Zelgawä.

Pārželos Katolu eelā № 21. Svehrinatā adwokatā barons Mahden.

Skolas gramatas,

wiśā šē leetajamās malodās, jaunās, tā ari drabketas par daubi lehtalānu zenahim.

Patronas

preekšč revolmeerem un sintelēm, wiśadās sistēmās un tātrā leelamā, ir pērtamās par wislehtatā zenu.

Uhdens wai wehja fudmalas

wehlahs nomat. Wehstules līdš ar tuwotem nofajūmeem eesuhāmās sem adreēs: Rihgā, Tornaolna wejā Jelgawā eelā № 42, bodē.

Aprīdās, pee Aisputes, ir weenās

mahjas

pahrdomās. — Klatatās sīnās pee muišwaldeš.

Elmības dešt, pahrdodu fawu

namu

Jelgawā, Konstantina eelā № 4. [1311] A. Kaspar.

toš wislehtatā iwehlē peedahwatas. Dašhadi jauni, tā ari drabketi rati, ratu lukturī, ašs un federes.

D. Muschkap's,

ratu buhwetais, Jelgawā, Leelajā eelā № 12.

Speegeli,

no lehtateem līdš wisgriņateem.

Speegetu glabes,

no wisgriņateem fabrikahim, wiśadā mehā.

Logu glabes,

wiśadā leelamā.

Wihnes mehbeles,

par fabrikas zenahim.

Polseretas mehbeles,

no pašu fabrikas, freetas darbs, lehtās senās.

Leelatā iwehle no dašhadahm līdšehm preekšč bīlšū eerahmehānās.

D. Delsacka,

teatera bulwari, Rihgā, Teatera bulwari № 7, pretim teaterim.

Atkal pahrdewj dābon prete-

košū pēnās teeku lehlāhi. Aisputi zenu rahditaji top par weli pēsuhtiti.

Wiescha pahrdofšana.

No Rundales mešdeem taps apafšā minētās deenās un minētās mešdās mešā gabali, pa 1/4 pušra-weetas leeli, preekšč noziferānās, pret tuhtit-famalfu wairakoflišanā pahrdoti:

4. un 5. Nowemberi š. g. Puška mešā. 12. Nowemb. š. g. Šahabka mešā. 20. Nowemb. š. g. Sprigās mešā. 25. un 26. Now. š. g. Šurwela mešā. 2. Dežemberi š. g. Šurpa mešā. 9. Dežemberi š. g. Weiška mešā. Pee Puška 5. Now., Šahabka, Sprigās un Šurwela ir bešrja malfās mešās; pee Puška 4. Now., Šurpa un Weiška ir alkšna šagoru mešdās. (S. B.) Muišwalde.

Wehl maš teef daritā preekšč derigu uguns-dšehšchamo rihku eegahdāšchanas.

Kam naw eespehjamā, perjonigi manās 24 leģeru ruhmes apstati, tāš lai pēprafa šēh prospēktus un zenu rahditajūs, kaš katram par weli taps pēsuhtiti.

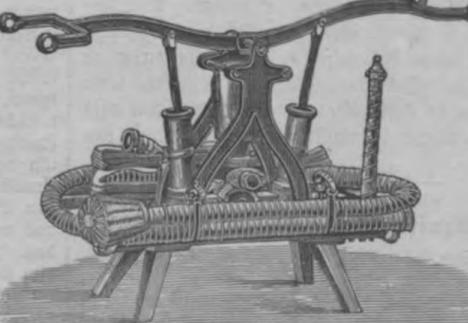
Jau 19 gadūs eš pahrdodu it ihpašhi glihti strahdatus un par wislehtatānu zenahim:

Uguns-sprizes wiśadā leelamā.

Uguns-dšehšchamo rihkus.

Pumpjus preekšč wiśahm waijadšibahm.

Zebkādās mašinas preekšč fabrikahim, amatneezības, peena fainneezības, alus bruh-

scheem u. t. t.

Wiśus tekaišus daišus, tā:

dšennu fiksās, mašinu ellu, šhlaufās, monometerus, katlu pumpjus, elewatorus, fiksās un fkrubwes, melde-

ru seetus, ašbesta un talkuma fabeesetajūs u. t. t.

Hugo Hermann Meyer, Rihgā, pretim pilšehtas teaterim.

Kursemes jaunais basars, Rihgā, pretim pilšehtas teaterim.

līdšigā Pēhterburgas un Maštawas basareem, peedahwā fawu leelo leģeri

gatawu wihreeshu drahuu,

tā: mantelns, pilnigus ušwalkus, šhaketes, bīšfas, westes, repures. Dašhadās drehbes preekšč mantelēem, ušwalkēem un

školneeku uniformahm

u. t. j. pr. par wehl nedšredeti lehtahm zenahim.

Jelgawā, Leelajā eelā A. Eiche, Jelgawā, Leelajā eelā № 11.

J. LEVY, Garderobu weikals, Rihgā, Berga basarā, Marijas eelā.

Kungu garderobēs: Paletoji, no 10 rubl. un dahrgat. Haweloki, no 10 rubl. un dahrgat. Swahrki un westes no lomgarina, no 15 rubl. un dahrgat. Šhaketu ušwalki, no 10 r. u. dahrg. Bīšfas, no 3 rubl. 50 tap. un dahrgat. Gulswahrki, no 13 rb. un dahrgat.

Dahmu konfekzijas: Rotundes, no 15 rubl. un dahrgat. Šafon'mehēli, no 14 r. un dahrgat. Wlīšhja mehēli, no 30 rubl. un dahrgat. Jaktas, no 6 rubl. un dahrgat. Dolmani, no 14 rubl. un dahrgat.

Leeliska iwehle gatawu drehbju

pehž jaunatāhš modes. Preekšč apstelleschānās. Leela iwehle no eekšh- un ahrjemes fahjo seem. NB. Lūhdū, adrešt un firmu parveiš eewehrot.

Preekšč laipnās e. wehroschānās. Angleeshu auschamo bomwillu

wiśadās pēhrewās, tā ari līnu un pakulu dšjas leelā iwehlē fanehmahm un peedahwajam par wislehtatānu zenahim.

Brabli Zaphe un Poppmacher, Jelgawā, Leelajā eelā № 1. [1299]

Sinojums. Rāš no šhi drihšja namu plātschus

us aplof. Jaun-Šepajā, pee šohojas, preti Šoedera drašhju fabrikai un ne tahku ro Berenta un Šruppa fabrikahim un no dšhšzelat, wehl šhini gadā grib pirkt, jeb drihš uš tam rokas naudu dot, tam newaijaga par to paji, tuu wiśhš tuhtit šhini gadā war bruhket, nekahy dšhšes par šho gada (1891) malfat. Šhē plātsch war tīfai tagad wehl ar mošahm nomalfahm uš igateem gadanowahjumeem (ar 6 procentēem zīnu, tīfai no 1892. g. fahfoi) tīft pahrdoti, un tamdehl tā tīfai wehl maš plātschū u, tad war par plātschēem pīršchānās eemēdehumi jeb rotās nandās eewatfahmū tīfai tad wehl tīft eewehroti uš penemti, tad tee drihšmā wotehē. Lūwotās sīnās ir dabūjamās Šepajā, lehtānta un dšhšju preišhū weikāla, no Šafowā.

Wilhelms Ruth's, Rihgā, Kungu eelā № 25.

peedahwā fawu šhūjmašhīnu leģeri no wis awenatānu fabrikahim, preekšč amate gības un familtijas waijadšibahm, ar wisjūnateem pahrlabojumeem un daudīgahū galwošchānu, par wislehtatānu zenahim. — Wisjūnatehš rīnu lūģišhū mašinas, ar fahjahm greišchānās, no 50 rubl. un dahrgatās. — Dubultšhēp-mašinas, no 15 rubl. un dahrgatās. — Rēhshū dahgreenu mašinas, no 6 rubl. un dahrgatās. — Leona Lammēra adatas preekšč wiśahm sīhemahm.

Šagatawohchānās teel šdaritās manā pašhā melanīfā strahdatamā pee mašhīnānu uš šhānjameem rīstēem wislīhātā lūitā par mehremu zenu. [1281]

Par eewehroschānu! Weš konkurenzes!

Wislehtati top pahrdotās wiśadās rubens un teemas manufaktūr- uš nodēs prejes, tā ari seemas mantelē, kungu drehbes, Maštawas kuruju prejes, mufes, krahgi, baretēs un Pēhterburgas gumijas galofšās, baretēs u. t. t.

Waršhawas maģasīna, Jelgawā, Leelajā eelā № 23, pretim realkolai.

Par eewehroschānu! Weš konkurenzes!

Wislehtati top pahrdotās wiśadās rubens un teemas manufaktūr- uš nodēs prejes, tā ari seemas mantelē, kungu drehbes, Maštawas kuruju prejes, mufes, krahgi, baretēs un Pēhterburgas gumijas galofšās, baretēs u. t. t.

Waršhawas maģasīna, Jelgawā, Leelajā eelā № 23, pretim realkolai.

Par eewehroschānu! Weš konkurenzes!

Wislehtati top pahrdotās wiśadās rubens un teemas manufaktūr- uš nodēs prejes, tā ari seemas mantelē, kungu drehbes, Maštawas kuruju prejes, mufes, krahgi, baretēs un Pēhterburgas gumijas galofšās, baretēs u. t. t.

Waršhawas maģasīna, Jelgawā, Leelajā eelā № 23, pretim realkolai.

Par eewehroschānu! Weš konkurenzes!

Wislehtati top pahrdotās wiśadās rubens un teemas manufaktūr- uš nodēs prejes, tā ari seemas mantelē, kungu drehbes, Maštawas kuruju prejes, mufes, krahgi, baretēs un Pēhterburgas gumijas galofšās, baretēs u. t. t.

Waršhawas maģasīna, Jelgawā, Leelajā eelā № 23, pretim realkolai.

Par eewehroschānu! Weš konkurenzes!

Wislehtati top pahrdotās wiśadās rubens un teemas manufaktūr- uš nodēs prejes, tā ari seemas mantelē, kungu drehbes, Maštawas kuruju prejes, mufes, krahgi, baretēs un Pēhterburgas gumijas galofšās, baretēs u. t. t.

Waršhawas maģasīna, Jelgawā, Leelajā eelā № 23, pretim realkolai.

Cepreekšcheja sīna.

Ar nahfošhā gada 1. Janwari mehneš'rahšs „Austrums“ iśnahšs manā argahdibā un tamdehl lūhdū, turpmā ar apstellesjumeem greestēes pee mana weikāla, Jelgawā, Leelajā eelā № 20; apstellesjumeem un nandās suhtijumeem lūhdū leetat šhahdu adrešt: ВЪ КИТАЙСКИЙ МАРАЗИНЪ ДРАВНИАКА, въ г. МИТАВУ (jeb pa latwīski: Drawneeka gramhata pahrdotawai, Jelgawā). Mašfa paleel tā pati: 3 rubl. par gadu (ar pēsuhtijumu pa postu). — Pīlshchānās sīnās turpmā. S. J. Drawneeks.

Wislehtatā eepīrščhānās weeta

preekšč burtņizahm u. wiśahm skol. waijadšibahm

pee S. Arenstama, Rihgā,

Šhūhūnu eelā, pee bīrščhās, bībinatā 1855. [1306]

Palihs jaunam Latwju saldatam preekšč kara-deenešta eemahzīschānās.

Pehž mahzību preekščmetu pahrlatā, kaš jaiju katram lahjneka saldatam (Wīsa u g tra tā pawehle pahrlā pahrdawā no Dežembera m. 11. d. 1880. g. № 335), ar lahwištu tulfojumu fahšahdījis

Zahniš Bušh, 114. Nowotorščhū lahjneku pušta poruščhīts.

Ar 53 šhūmeem tešrā. Mašā 50 tap.

Grahmatās nolūhs ir, palihsēt Latwju saldatam, kamehr tas wehl naw eemahzīes kreewu walodū, eegūt wiswajadšigahšs deenešta sīnāschānās un pee tam atweģlinat tam kreewu walodās eemahzīschānās. Preekščmeti fahšhroti jautājēnās un atbīdēs, pīrā pušlapās pahrlahjūmā kreewīski, otrā — latwīškā tulfojumā. Pehž šhahdās fahšhribās Latwju saldatā war no pīrāhšs deenās fahšhrot, mahzītes deenešta sīnāschānās jeb zita palihsēdības. Ja wehl newar fahšhrot un fahšhrot kreewu pušt, tad tomehr wehl atleel latwīškā, pehž turās wiśhš war fewim fahšhrot pīlņigu eesātū no jawas jaunās dšhšwes.

Tā tagad ir turam katram ir eespehjamā jau preekščhāit uš deenešta fahšhrotawotēs un tahdā wīhš mahzīschānās greuhumūs it weģli pahrdawēt. — Katrā deenešta bīhēdi bušh šhī gramhata Latwju saldatam mīhščh un ušzīgams draugs.

J. F. Steffenhagen un dehlš.

Selta mahjas gramhata

sinatības maģasīne eekšč 3 nod. ar 1111 padomeem.

Mahju-fainneezības nodala ar 377 padomeem, Semtopības nodala ar 284 padomeem, Ahrstības nodala ar 450 padomeem,

fahšhahdita un gāfīmā laista no Fr. Mekon'a. (Treshā pahrdawā dšhā.)

Mašā 1 rubl. fudr.

Mahzības gramhata

Latweeshu behrnu-fanehmehahm,

ar daudš pēlīkumeem pahrlabeta, pamārotā un no jauna fahšhrita no L. v. Dieterich'a,

Latweeshū draugu beedra, dahšera un Jumpraweeschū muišchās dšimfūngā. Otrā dšhā. (Ar 18 bīlšēm.)

Mašā 1 rubl. 50 tap.

Latweeshu sīngu gramhata

Sabatās sīngu gramhata

ar daudš jaurahm sīngēm. 3 dalās, katra daka 20 tap.

Sīngu lustes no G. W. Stendera. Pīrā un otrā daka kopā 25 kap.; tāpat ari

Rihmes no Ernst Dinsberg'a. (Wīlšhības gaudās.) 25 kap.

Šusaru puika, jeb: Deewš fawejem arweenu palihs. Latwīski pahrlēhlis Zimmermanā Janis.

Zahnis, jeb waijata paleešiba. No H. Rieventhal. 50 kap.

Zauki fahšhri pahrl dabu un fwešchahm semēhm. Tē klati trīhs ar pehrwehm ihpūšhlois bīlšes. No J. Friedmann. 40 kap.

Jaunās ulahns. Stahšis ih beidšamā Bahzu-Šrantščhū kara no H. Rieventhal. 15 kap.

Jaunās preekšč laštājēem, jeb: Stahšis un dšeesmas par prahta zīlāschānu un derigu laika kawēli. Apghadati un fahšhriti no G. F. Šhōnberg. 10 kap.

Zehkabs un Kristīhne. Jauts un derigs fahšhri, ko ihpāšhi jaunēkēem par labu ih Bahzu walodās pahrluklois A. Leitans. Otrā dšhā. 15 t.

Jelgawās bīlšhū lapās. № 1. Genowewa. № 2. Mašais Pēhteritē ar fawahm jaunahm bīlshū. № 3. Šilbahšda. № 5. Mašais Jhē-šhēlītis. № 6. Pašajina no mašā Pīdīšhā ar to wījoli. № 7. An-šhēllis un Greetele. № 8. Kā kuhmīnšč ar fahšhri weens otru wees- bās lūhgušhī. № 10. Kara jahneeka rīhta dšeesma. № 15. Zil- wēla muišhā kahpšhī jeb dāfās. Katra bīlšē 6 kap.

Jhā aprakščhāna un fahšhri uš Palestīnās jeb Kanaānās (Zuhdu) semēs. Ar weenu fahšhri. 20 kap.

Judrītis no Šolafalna, tā pee Deewa atšīfchānās nahzīs. Stahšis Latweeshū behrneem par labu no Bahzu walodās pahrluklois jaur Lūnd- bergu. Otrā dšhā. 20 kap.

Zoku fahšhīni preekšč īllatā, kaš jokus mīhšo. Pahrluklois no Bahzu walodās latwīškā no D. Landmana. 10 kap.

Jelgawā.

Šhpirta leel'leģeris

un wihna tīrgotawa,

pretim Šoerhā apteekai, pee tīrgus.

T u k u m ā.

Šhpirta leel'leģeris

un wihna tīrgotawa,

Šehrmana namā, pee tīrgus.

G. A. Bertels, Rihgā.

Firma pašahw 45 ga-

duš un ir ar 8 medalahm apbalwota.

C. Höpker'a Pehzn.,

Jelgawā, material- uš kolonīalpre-

jes uš pēhrewes, wihus uš brand- wihns, bomwīlnās fahšhēri, līnu- un pakulu dšjas un deegos, fīkēs un fahšs. [1260]

Štraima Šalobhōna un dehla

buhwmaterialu krahjums

Jelgawā, Wēlšhēla eelā № 5, preti jaunajam gērtumam,

peedahwā pēcedēs fahšhēdēlūs, krons dah- līnūs un wīpadas wīrtēs Štegelus,

lūpāhē dšēlūs Štegelus, mūhra Štegelus, krahšs un englīščhū Štegelus, tā ari laštēus jalkūs par fabrikas zenahm.

Rupat tīfa pee J. F. Steffenhagenā un dehla gatawās un ir wiśās gramhata pahrdotawās dabonamās:

Сборникъ пѣсень

для латышскихъ народ-

ныхъ училищъ.

Составилъ А. А. Юрьянъ.

Разрѣшенъ къ употребленію въ ла- тышскихъ народныхъ училищахъ г. Полицейскіемъ Дерптскаго учебнаго округа.

Dšeesmū krahjums

Latweeshū tautās školahm.

Jurjānu Andreja fahšhādītis.

No Zehrpatās mahzības apghabala Šuro- tora lūnga atwehlets leetat Latweeshū tautās školās.

NB. Wešamās šho gramhata leetā, wai- jaga īllati preekščwahrdū. Otrās īdewams. Mašā 40 tap

Weza un jauna

Laita gramhata

uš to gabu 1892.

Ar 20 bīlšēm pušhōta. Mašā 10 tap.

Attāpahrdewēem sīnamās pro- žentes. J. F. Steffenhagens u. dehlš, Jelgawā.

Semkopiba un fainmeeziba.

Vašabrufšana aijleeta.

Bahr lopu ehđinasđanu seemā.

(Beigums.)

Bar lopu galveno ehđamo seemā wajaga buht ņenam, bet ta, deemshehl, loti daudsās fainmeezibās naw peeteekofhā daudsumā, un tad ari wehl pa daudš maš teel eewehrošs, jil loti ņena uštura wehrtiba atkarahs tilab no ņemes labuma, uš kuras tas audšis, kā ari no tam, kahds laiks jeb gaisš bijs gadā; jo ņauši ušaudšis un labi eewahšis ņens no ņehzigas ņemes dod žetortu datu lihdš puš spēhka wairak, nekā slapjā gadā audšis un slikti eewahšis ehđamais no wahjas ņemes. Weidsamajam ņenam ir leelaks pulks geuhši ņagremojamo loka ņheedru, nekā lopi tahs war ņawahrit ņawā mahgā, ihpašchi tad toš wehl turklat ehđina ar daudš ņalmeem. ņenam, kas ir mašak labš. ņinams, wajaga daudš wairak pedot spēhka baribas, ihpašchi olu bal-tuma un tauku, preefch tam eklas rauhchi ir loti derigi, kwei, toš do-dot tā 2 mahzmas uš gowi par deenu, loti pawairo peena daudsumu un wina labumu krehjuma un ņweešta ņinā.

Spēhka baribas, mah'lopus seemā ehđinat, nedrihst truhkt, un proti wehl jo wairak nē, jo mašak ir laba ņena un jo wairak pagehr jeb wehra no lopeem. Tas jau ir wisphrigi deewegān pasihstams, un tamdeht katrā lauku fainmeezibā data no eeguhteem labibas graudeem pasihawigi teel isleetata preefch mah'lopu ehđinasđanas. Šchāi gadā, tik augsto zenu deht, nu buht leela kludā, leela iħšhebrība, daudš labibas graudu apehđinat lopeem, tamdeht ka tee ir ņlawena tir-gus preze, un tapehzi ir no ņewiħski leela swara, apņlatitees pehž kah-das lehtakas spēhka baribas, ņeu waretu leelat labibas graudu weetā. Leelākā data no labibas graudu ņlahpekli ņaturōschahm weelahm, proti olu baltums un lihme jeb klijsteris, paleel, labibu mašot, klijās atpa-kaš, kuras tamdeht, ņamehram, ir daudš lehtaka spēhka bariba, nekā wefelee graudi, no kureem tikai mašo labibu war atņkaitit, tamdeht ka ta naw nekahda eewehrojama tirgus preze.

No dašhadajeem spēhka baribas lihdškleem ir eklas rauhchi, ņawu ņlahpekli weelu deht, kuras tajōš bagatigi atrodahs, wišu labakee, un tamdeht tikai buhs ruma no lam, ka lai toš ihstōš jeb pareiōš no tahm dašhadajahm ņugahm iswehlejahs. Iħpahchi ir linu rauhchi, kanepeju rauhchi, kolosu rauhchi un ņaulgreeshu rauhchi, kuri tiħdnee-zibā teel pedahwati, no kam pirmajeem ir leelākā uštura wehrtiba; bet wini ari ir dahrgaki un noder wairak preefch baroščanas, eelame trihš beidsamahs ņugas ir wairak eewehlamas preefch peena lopeem. Šchim brijhjam ņenas wehl ir tahs paščas lihdšchinigahs par wi-ņahm eklas rauhchi ņugahm; bet ir jadoma, ka pehž tam, kad ari eklas rauhchi aijleegs isweht uš ahřfemechm, ņenas par wineem eewehrojami mašināfees. Domehr ņemtopeem eewehlam, eklas rauhchi pirtit tikai uštizamās weetās, tamdeht ka ir atrašs, ka ņchi preze wairak waj ma-ņak ņipri ir ņajaukt ar neħahlu ņeklahm. Ir labaki, eklas rauhchi ehđinat ņawus, nekā ņahđirus, dšehreenā iħņaušetūs.

Kweešchu klijās noder par spēhka baribu ihpašchi preefch atgre-motaju lopeem, — pirmā rindā preefch peena rodishanas. Širgus ehđinat ar klijahm, wajaga buht loti usmanigam, tamdeht ka tahs bee-ņchi rada wehdera aijzeteeschānu, kura weegli beidsahs ar nahwi. Tam-deht ir eewehlam, ar klijahm tikai tad ehđinat, kad tahs 24 ņundas mirtuščas uhđeni, kuras tad, ar druņku ņahls un eħfelu ņajauktās, lo-peem teel dotas putras weidā. Kad kweešchu klijās ņahw augstākā ženā, nekā 50 Ćap. par pudu, kas ņhogad warbuht gan buhs, tad tahs

wiņadā ņinā ir pa dahrgu preefch spēhka baribas lopeem. Ćefala diħgli peeder p.ee ņehzigi ušturoschēem un weegli ņagremojameem bari-bas lihdškleem, un ir ņhogad, p.ee tagadejahm zenahm no 55 lihdš 60 Ćap. par pudu, eewehlam par wiħlehtako spēhka baribu. P.ee pirt-ņchanas ir naigi uš to jaluhko, ka dabon tikai gairšch un loti ņmal-ņes eefala diħglus, un ka toš ņaufus ušglabā. Ari eefala diħglus wajaga 12 lihdš 24 ņundas usmehrzet uhđeni, pirms toš nem ehđinat, kur tad winus, ar druņku eħfelu ņajauktūs, dod gowim, ka lai tahs eh-đamo labi ņakōšch, tamdeht ka tad uštura weelas teel labaki ņawahritas mahgā.

No ņapajameem augeem ihpašchi runkelrahzeni eenem pirmo weetu gowu ehđinasđanas ņinā, tamdeht ka winus war turet lihdš pawafa-ras beigahm un tee rada daudš un labu peenu. Beš tam runkelrah-zeni ari ihđod wiħleelako eenemumu no puħra-weetas, nekā wiši žiti ņapajamee augi. Naw wajadšigš, ņchos rahzenus futinat; winus war ehđinat ņalus, mašōš gabalōš ņagreesūs un ar druņku eħfelu ņa-maištūs. Tih pat labi un wefeligi preefch ehđinasđanas, ne ween preefch gowim, bet ari preefch wiħeem mah'lopeem, beš isnehmuma, pat preefch putneem, ir leelee baribas burkani, kuri ari ņmitks ņemēs ihđod bagatus eenemumus; wini ir miħla bariba wiħeem mah'lopeem, tamdeht ka tee ņatura daudš zutura datu, un teel tikai ņaki ehđinati. Širgi, kureem ih deenas war dot weenu garnizu burkanu, paleel wišu zauru ņeemu wefeli. Ari uhđens beetes un ņahli ir wefeligs ehđamais; bet peens un ņweešis dabon nelahga gairšchu, kad wairak nekā 10 mah-zinas par deenu no teem dod gowij. — Nu nahkam p.ee kartuņeem, kuras tamdeht peeminam tā beidsamōš, ka toš ņhogad, wihu augsto ženu deht, gan tikai maš isleelahs par lopu baribu, un ka tee ari labi naw padewiħēes. Tih wefeligs ehđamais, kā tee žiti ņapajamee jeb ņaknu augi, kartuņeli wiš naw. Gowis winus ehđ wiħmiħlaki ņalus un ņastampatus, ar druņku pelawu ņajauktūs; tikai preefch ņuhkahm ir labaki, ka tahs ehđina ar wahritesem kartuņeem, un tad winas boro, tad toš dod ņajauktūs ar klijahm waj miħteem, remdenā buhšchanā, kā ari ih deenas ņwajigi ņagawatotūs. Wiħmašak wefeligi preefch žiħwe-keem un lopeem ir mašee, negatawee kartuņeli; tamdeht wajaga buht apdomigeem ņchāi ņinā.

Muħu labibas ņugu ņalmeem, ņamehtrā ar winu leelo plāščumu, ir tikai maša uštura wehrtiba, un tee ir jo geuhlaki ņagremojami, jo gatawali un žetaki tee tapuņchi pa plaujas laiku. Tiklab ruħu, kā ari kweešchu ņalmi ir arweenu sliħts ehđamais, un tikai truhzibas brijhdi toš wajadšetu preefch tam leelat, — bet tad ari tikai eħfelotus un ar žitu, gahrdaku baribu ņajauktūs, kurprei miħstakōš meešču un ašu ņalmus war dot neħagreesūs, un tā wini ari labaki no lopeem top eħti. Sinams, ka tas ir no leela swara, kā ņalmi tapuņchi eewahkti. Kad tee pa plaujas laiku dabujuņchi daudš leetus, tad wini ari paņaudejuņchi no ņawa uštura spēhka un gahrduma un war tikai eħfeloti tapt ehđinati, wiħlabaki wehl ņahls uhđeni mehrzet waj plu-žinati un ar gahrdū baribu ņajaukti. Bet ņalmus, kuri jau dabuju-ņchi sliħtu ņmalu, waj ņahluņchi pelet, newajadšetu wairas nekad leelat par ehđamo, tamdeht ka tee arweenu ir sliħti lopu wefelibas ņinā. Tas patš ari ir ņofams no teem ņalmeem, kuri no ruħas ņipri maštati. Wiņadā ņinā naw labi, kad ņipri geuhņeem lopeem dod daudš ņalmu, tamdeht ka ar teem pa daudš ņipri p.ee iħđitais wehderis loti apgeuh-tina jauno lopu mahtes meeščas, kas, kad telch ir wairak attiħstēes, padara, ka gowis ismetahs. — Druņku leelaka uštura wehrtiba, nekā ņeetru augu ņalmeem, ir labi eewahkteem ņirajem un leħageem; ihši auguščus, toš lopi ehđ neħagreesūs; žitadi ir labaki, kad ari wi-

nus ņagreesch un, ar žiteem eħfeem ņajauktūs, dod lopeem. Kad str-gus ar teem ehđina, tad tee weegli dabon wehdera graiņes, waj weh-dera aijzeteeschānu. Watahm wajaga, lai tahs ušturu wefelas, da-but wiħwefeligato ehđamo; jo lai gan muħu weentahřchahs aitas ir deemģan nozeetejuščas, tad tomehr winas war ušturu pa ņeemu we-felas tikai p.ee wiħlabakā ņena un wiħlabakajem ņalmeem.

Kur ņhogad ņens un ņalmi dabujuņchi daudš leetus, tur, ņinams, ari wajadšigš pedot wairak spēhka baribas, un tāpat ari ņahls pede-was nedrihst truhkt, tamdeht ka ta mašak labu ehđamo padara gahrd-aku un weizina ņagremōschānu. Spēhka baribu leelatot, nebuhs ti-kai to ween eewehrot, ka loyus zaur to uštura eenēģus, waj darba spēhzigus, un ka winus wefelus ismitina pa ņeemu, bet ari meħli top zaur to wehrtigaki, un tas ari ir loti ja-eewehro. — Ka ņemkōpim, beš ņawu lopu labas ehđinasđanas, wehl ari jagahdā par winu tiħribu un labu loyščānu, par ņalka ņiltumu un wefeligu dšehreenu, ka lai tas dabutu pilnēģus eenemumus no loykopibas, to ņchoreiņ tikai ihši peeminam. Sinentis.

Mašinas.

Šchāis laikōš gan rets darbs raħēes, ko ar maščinu newar pa-ņtrahdat. To leezina gazez zenu raħđitaji lihdš ar aprakstu un nobil-dejumseem, ko uš p.eepraņschānu p.eeņuhta maščinu leħgeuru ihpaščneefi ih Mihģas kotram, kas kahdu derigu maščinu griħ eegahdatees. Šchēe leħgeuri iħschitrahš zaur to, ka par peemeħru p.ee ņesera un van Dyka pehžnahģeem, lihdš ar žitahm maščinahm, wiħwairak atronahš ņem-kōpibas riħti un maščinas, kas ņchāis laikōš ņemkōpēem nepezeēschā-mas. Turprei p.ee Hugo Ćermana Meyera Ćga ir leelā isweħlē (zenu raħđitaji ir kahdi 500 nummuri) dašhadās maščinas preefch brand-wihna un alus bruħšcheem, fabrikahm un amatneezibahm, kā ari pumpji, uģunš-ņprizes un maščinas preefch fainmeezibahm, jebkahdā wajadšibā un leelumā. — Weidsamajā dahřu augtu iħstahde, ņelgawā, buhtu dereģis atņuħtīt kahdas preefch augtu apņraħđahđanas derigas maščina-s. Bija reħsams, žil kaħrigi augtu loyēģi ar tahm maš maščina-hm, kas iħstahde atradahš, gribeja eepaħstēes. Iħpahchi kahds maš dahriš preefch jebkahdu augtu ņchahweščanas bija zenu raħđitajā mi-nehš, kas, uš plihšes eeriħtois, beš leekas kurināschanas ņchahwe wišu, ko tani eeleel. P.ee ņchi gada augtu bagatibas tahds riħš buhtu bi-ģis no leelas wehrtibas. Jo daudseem augtu raščojumi no dahřeem waj nu par ņmeekla naudū bija japahrdod, waj aishģija bojā, zaur to, ka dašcham truhka padoma, kā ar teem riħkotees. Raht gan maščina-s mašā dahrgu naudū, kad tomehr tahs driħš atpelnahš. Wģiħti-gam ņemkōpim jaruħpejahš, tahš pamamam eegahdatees. *

Kā war labibas maišus padarit išturigūs.

Lai labibas maišus išturigatu, ka tee netop mitri un ne-eefahč buht, jaunakā laikā teel eewehletš, toš, pirms winus nem leetahđanā, 24 ņundas mehrzet ņahřmā, kurech ir pagawatōš no ošolu miħahm. Ćehřņlahbe, kura eeshģahš mašū audumā, padara ņchos, tāpat kā lopu aħdas p.ee Ćehřschānas, išturigūs pret puħščānu un driħšu ņa-plihščānu. Šchimu pagatamo ih ošolu miħahm, kuras teel ušwah-ritas uhđeni, no kam janem tik daudš, ka winam ir 15 reiš leelaks swars nekā miħahm.

Waiši tadšču mašā arweenu labu teesū naudās, un tamdeht, lai winas padaritu išturigakūs, ir gan wehrtš, augešmineto lihdšekli iħmeħginat, tapehzi ka žitadi ir geuhši išturigat, lai tee netapto mitri un ne-eefahču puht. Sinentis.

kluši ņehđeja ņawā ņchuhpol'krehšlā un ņundahm luħkojahš ņawā preefchā, beš ka waj patuģetos, — tad Indriks, krehšlu aijpedis pret ņeenu, diti leahja un meita pee leelā pawahřcha meertigi ņauda un tumschi deģoņhā tautu ņweje, kuru nama mahte pati bija leħjuņi, winas un nama mahtes kluso darbu apģaismoja. Un kad nu Seemas-ņwehřtu wakarš peenahja, beš ka eerasi kaħrtiba jebkahdi liħas pahřģoņotes, tā tikai ween zaur to, ka ņalpone kaħdu labi patreħnu teteri, kuru In-driks bija noščahwiš, dabuja preefch nopluhščanas, un ka kreuzers ņawā ņchuhpol'krehšlā apšehđahš, peehmedama, ka wiħsch riht', lai ari reiš ņwinetu Seemas-ņwehřtus, agrati eeshot uš pilħetu, un kas gri-bot nahkt liħdja, tas lai ņawas ņwehřtu drehbeš wehi ņchodeen ņalah-ģotot, — tad Marijas ņirdi atdihwojahš wiņi tee eepaidi, kuras tā žiħahrt bija eeguwiņi Seemas-ņwehřtu wakarā. Winas gara azim pa-raħđijahš nelaiķa teħwa miħligais waigš, tā kā tas toreiš iħstaiģahš, kad wiħsch bija nolēezēs un ņawu bagati apahwinato beħnu noņuhp-ņitiģis, un winas ņirdi arweenu ņmagala nahja ņahka noņweht, tā ka ta beidšot domaja waj noņlahpt, ja wina newareģhot iħtaudatees. Klusi tā pagēlahš no ņawa ņehđeħa un iģahja ih iħabas. Wlatam ņalponēs ņambarem, nama jumta ņehras pušē, bija maša iħabina preefch winas eeriħto, kuras loģš bija eestaiģis pahř lehta aħrejo peebuhwi, un zaur to ari traģiģis atradahš eeriħto lehta leelajā ņurienē. Kamchre namē bija ušbuħweitš, tā, ņinams, wehl nekad nebija tapuņi furinata, un ari tagad tur bija loti aukstis. Wehneņs, gairšchi ipihbedams, apģaismoja ņcho winas Ćulas weetu, kura, kā liħas, zaur to tapa wehl ņaltata. Bet Marija, kas tur bija atņeģuģešes, to nemas ne-eewehroja. Wina noņehđahs uš ņawas Ćulas un ņawu Ćihmi aplahja ar abahm rofahm. Winas krehřtis bija tā kā ņahđinauģtas; jo tai nebija tabda daba, ka ta ņawas beħdas jau miħlit buhtu wareģuņi atweeģlot zaur ofarahm. Paģahja labš brijhdi, kamchre tā, p.ee wiņas meečas nodrebedama, eefahča eħfat un klusi waimanāt. Wina atņpeeda ņawu Ćalu pret Ćulas ņpilwenu un raudaja Ćauņchi un ilģi. Kad beidšot bija atkal preehluņeēs, wina p.eeģahja p.ee ņawa toņera, nometahš tur želōš un isnehma no weščas widuš ņawa teħwa labi ušglabato pulħeni un žimbūs, kuras tas bija neħģahs lihdš ņawā ņastimščanā, ņpeeda toš p.ee ņawahm luħpahm un eefahča no jauna raudat. Bet driħš wina atkal apmeerinahģš, paglabaja ņchihš dahģahģš peeminās ņihmes ņawā agrakajā weetā, aijħšlđisa toferu un noščahweja ruģpiģi ařaras no waigēem. Tad wina leħnam preehlahš, noņpahbiģa wehl reiš ņawas ņaraudataģš aģis ar laħtinu un aishģija tik pat klusu, kā bija atmah-tuņi, uš apakšģejo iħabu. Iħahš, tā ņchēit nemas to nebija manijuņchi, ka wina bija aishģijuņi projam; tikai weģais miħščas ihpaščneeks to ilģi ušluħtoja, kad tā ņawu ņaraudato waigu dšili nolēezja uš ņchuwella. Tihko ņalpone ņawu darbu bija pabeģuņi, kreuzers preehlahš no ņeh-đelka un nolika ņawu piħpi p.ee małas. „Ćs domaju, mums ja-ēet Ćulet, mah'!“ wiħsch ņajija. „Kad ari tu Seemas-ņwehřtus griģi no-ņwinet tēpat mahģas, un ari žuri p.ee ņewis paturet, tad tomehr Ma-rija un Indriks riht' agri man brauhs liħdja uš pilħetu, un tamdeht wineem wehl tas buhs ņařariģto un jařaleel kaħrtibā. Daudš mums, ņinams, ari wiš nebuhs pilħetā, — bet tadšču meħš ņawu teħnu tur ipreeģaģimees!“ — Nama mahte apluhģoja patlaban pabeģto wiņi p.ee ņweģēs Ćaģmas un tad nolika ņawu darbu p.ee małas, ņajidama:

„Zr jau labi, — manis deht!“ Bet kad tagad Marija, teħdama: „Ar labu nakt', mah'!“ — tai ņweeħta rolu, un pehž tam p.eeģahja p.ee miħščas ihpaščneeta, ņchis winas rolu patureja ilģati ņawējā. „Ma-ņalakis — riht' tadšču buhs druņku pahřuaina muħu weentahřchāģā dšihwe“, wiħsch ņajija, ņstaidamees winas ņaraudataģis aģis, it kā gri-bedams to ušautrat. „Newajaga tik daudš domat pahř paņuduschahm leetahm; tas nolauņa duħschu, meitini, — lai ari buhtu deewiģin žil ņipra ņirdš!“ — Wina druņtu kā pawihpřnaja, un kreuzers, meertigi Ćalwu palozidams, ušliķa ņawu rolu tai uš Ćalwas, turklat ņajidams: „Tagad eij, — bei neņamaitā, luħdama, ņawus riht' deenas preefch zaur leelahm, weltiģahm domahm naktis klusumā!“ (Turpināt wehl.)

Tautas dšeesmas, noklausitas Veel-Mehmeleeschōš.

Preefchaharēš.

Šchihš tautas dšeesmas wudhju tā ņalahretot, ka tahs ari par weenu weenigu dšeeņu wirtni war ņameenot.

Dšeeņu melidni tapa eģroģiti ih pehž wajadšibas, proteet, p.ee darba bija ņawadaks, Ćandš atkal žitads, mašot wehl žitadaks un Ćahģas, apšēda-ņchanas melidniģch, atkal ņawadaks. Wiņu melidni notēs ņchoreiņ newaru p.ee-ņuhrit; tamdeht tikai tik daudš, žil p.ee iħstaidroščanas wajadšigš. Apakšā ušihmetais — ir „maļču melidniģch“.

O. 1.

Sa-kits a - lu da - ri - no - ja wi-na lau-ka ga-li - na;
Ćs aishģah-ju mi-ņas dšer-ti, manar lau-su mu-ģu - ra.

I. Bahrenite.

1. Teiz dšeesminu, bahrenite, tu dšeesminu daudš ņinaj'.
2. Ćew dšeesminu wahģelite puħrināi Ćlabajam'.
3. Ćiħmirņahģi daitas dšeesmas, geuhšu muħschu dšihwojot; Deewin', dodi weegli muħschu, pa weenāi eegahđahč'.
4. Swešha mahte bahrenitei ņweeħēus ņweeda willainit'; Sařem miħli, bahrenite, ņinaj' geuhši pelniģuņi'.
5. Swešha mahte bahrenitei pahř uģuni maši dew'; Tel aplahreti bahrenite, lai toģima neřadeģ.
6. Witi', tawu ņchulininu baģnizāi dedšinā; Mahmin', tawu aukģejumu ņweeħi laudis niģinā.
7. Ći beħrnini, ai beħrnini, klauņeet teħwu, mahmulin', — Muħščam ņawle deħeņģi, ne muħščami teħōš, mahmir'!
8. Ćana dšeedu, Ćana raudu, neħřid mani mahmulin', — Peedurkrite, ka redģeja, tā ņlauģija ařarin'.
9. Ćararinu upe tela, waj es weena peeraudaj'? Ćaud bahrene, raud atralkne, raud neleescha liģawin'.
9. Ćahřteeteēģi purwi, meħši, tautas weda bahrenit', — Tautas weda bahreniti no Ćaubahmi, ařarahm.

10. Tihš jums, tautas, wedeet mani, puħra mana neraugeet; Bahrenite, darbōš Ćahju, kas puħrinu pedariģ'.
- II. Ćauri laudis.
1. Ćahđā, mahte, to Ćahđāi, Ćahđā otru Ćuletaj'; Weħša ņeema, Ćaras naktis, newar weenēģi Ćaģulet.
2. Ar Ćodinu Ćaunās meitās, ne ar ņeltu, ņudrabin'!
3. Sudrabinu gan panahja, muħščam Ćoda nedabu.
4. Pa pahrami reeģti aģa, pa pahrami aħboģtin', — Pa pahrami Ćauri laudis ih rudena pahřojahš.
5. Ćlauľ', mahminā, preefchmahminu, eš ņlauģiģchu iħabin', — Manis dehtēi weeħ nahja, tew' papreefchuru ņabinaj'.
6. Ćauteetš manim miħli luħdja, lai eš luħdju mahmulin'; Luħdēes patš tu, tauteeti, tew wajaga maleģin'.
7. Ćahģ p.ee manis, tautu meita, te tu bada neredģeģ'; Ćeemā Ćeģliģš, Ćlā malka, Ćiģģā rudš piħberti'.
8. Wedeet mani, kur weđami, pahř Ćliħu newedeet, — Ćmiħģis manas Ćahģas Ćaģa, ņluģas bira wainakā.
9. Ćahģ p.ee manis, tautu meita, ir bařahmi Ćahģinahm; Ća man Deewiģsch palihģdeģi, eš apaušču kurpiģēs.
10. Ćauteetš manim ņoliģahģi, kurpes auti Ćahģināģš; Ćad aishģaju, ne-ātradi, wiħņehm auklu nenowiħt'.
11. Ćiħl' pateeš, tautu dehtēi, kad tu biģi miħģotahģš, — Ćeldameeģi riģas kusti, ņatin mani Ćahģota'.
12. Ćahģ, kur Ćudri atģoģija manš mařaiģi baħleliģahč. Tautas praģa: kur mahģina? — Ćahģin' maša ņchuhpuli!
13. Paģaid' mani, tautu dehtēi, kā Ćahģi, wehl paģaid', — Ćā Ćahģiģi iħģuģoti, Ćahģ' ir puħru peedarot.
14. Ći mahģina, ai mahģina, kaut tu buhtu tautu meit', Nebuht' ņawa Ćumelina pahř Ćalwinu teģinaj's!
15. Ćabi, labi, ne tik labi, tawu ņemta liģawin', — Ćl deeminās p.ee mahģinās, ņwehřdeeminu deħweđam'.
16. Wai i manu baħleliģini, tawu leelu wajadšib', — Ćirģš ar arķlu tiħrumāi, patš p.ee meitu mahmulin'.
17. Ćiħli, wahřnās apēhđuņchi manu Ćinu ařaģin', — Ćalndā Ćalulš Ćawilģuņchi, manu ņirdi ehđina.
18. Ćabis mani wiš neehma, un p.ee ņiħta neģahju, Pa tam ari eš palģtu beš jebkahda ařaģin'.
19. Ćeetus liģa, nemahģeju mirģināi mirģinaj', — Tautas raħja, nemahģeju ruħđinati ruħđinaj'.
20. Ćs domaju, eš Ćahđaju, kas man truhka dšihwojot, — Spēhka, waras peetrhģija, padomina atliģij'.
- III. Wainaks.
1. Wainajina wiģejina, kur wainaka loķu Ćiģ?
2. Ćs palahru leepināi, lai wiģ žita mahtēs meit'.
3. Ćs pulħteħm Ćroni piņu, tawu ņiħtu wainajin', — Ćaupidama, ņataupiju baħřģaģaji mahģinaj'.
4. Ćs Ćahģinai reeģtu raħwu, Ćada manu wainajin'; Šchē, Ćahģina, tawi reeģti, atdod manu wainajin'!

*) biģinaj'. **) wihra mahģai.

Basujza un skola.

„Tawš w. hrdš ir manš kahjas spihdeklis.“

Pilsehtas pehdigā galā, kur tīfai sliktas un semas loka buhdinas garā rindā zita pee zitas pazelāhs, tur, starp ziteem nabaga laudim, arī lahdā atraitne dshwoja ar fawu weenigo dehlu. Ititšchana bija winai deewagan grehta, bet tomehr wina lihdi sčim zil nezil bija ispeedušeš zauri, ar fawu rofu darbu fewim un dehlam maifiti pelnidama. Bet tagad wina jau otrā mehnesi guleja wahja us gultas, un ar to masuminu bija ja-iseek, to dehlš warea papilniteš. Indriks bija 13 gadu wežs sehns. Kamehr mahte wehl turejāhs kahjās, winšch kahrtigi lahdū nabaga stolu pilsehtā bija apmellejš un tur zihīgi mahjšeš. Bet tagad skolai bija japaleek ne-apmellešai. Zauru deenu, lihdi pat tumšchajai naktij, winšch sehdeja mahjās un klibstereja papihra kulites, kuras tad wehlat pee maifneekem un masateem bodneekem pilsehtā pahdewa. Bet masa, loti masa, bija ta pelna, ko sčis darbs eeneša. Leelā dala tuhlit atkal aigahja preeščch daktera un apteekas, un tad wehl — ta dahrgā ihres nauda, kas mahjas ihpashneekam bija maksajama! Jau treščo mehnesi atraitne ar fawu ihres naudu bija palikusi parādā! „Kur tos 6 rublus lai fagahdaju?“ tā Indriks domaja pilnā isfamishanā, ar fawu pinseli nepagertigi pahp papihri braukadams. Winšch wahjajai mahte nemas nebija stahstijis, ka mahjas fainneekš, sčhodeen us trepehm ar wina fatidamees, dšimigi winam bija usfleedšis: „Weenu nedelu wehl gaidišču, — bet ja tad nauda wehl nebuhs laht, — no mahjas laukā!“ — Weenumehr sčee breesmigeer wahrdi nabaga sehnam staneja ausis! „Eil wehl weena nebela, un tad — laukā! Al, mahte to ne-isturehs, — tas winai padarihs nahwi!“

Jau kahdas deenas Indriks neta laha nebija baudijis, bet lihdi puenaktij ar fawahm kulitehm strahdajis. Waigi winam bija nobahlejuschī, un zittahrt tik spodrahš behrnu azis skatijāhs tumšchā un behdigas. Lai gan patlaban rihā faulite itin gaischi eepihdeja malajā ishabinā, tad tomehr Indriks sirds bija tā apmahkusees ar tumšcheem mahstoneem, tā ka Deewa sčehlošabīs fauliti nemas wairš newareja rediet un us tahš Tehwa rokas nemas wairš newareja palautees, us kuras tadšču lihdi sčim weenumehr zizigi bija greesees ar fawahm luhgšchanahm, un kura winam arī us sčahdas luhgšchanas weenumehr wifu wajadšibu bija preeščchirusi, lai gan ne wis wifai pilnigi, bet tomehr pušlihdi peeteekošchi. Bet sčhorih Indriks newareja nei luhgt Deewu, nedš arī kaut ko wehl zeret no Wina rokas.

Sawu darbu winšch bija pabeidšis; sčimš papihra kulites guleja gatawas wina preeščchā us galda. Mahte jau bija atmodusees un gaidija brosofu. Ne wahra nerunadams, Indriks peeneša winai pušilno tehjas kanninu un weenu dominu maies. Rihle bija winam tā fashchaugta. Wahjneezje usluhkoja dehlu ar leelahm, bairu pilnahm azim. „Indriks!“ — ta winam prošija un satwehra dehlu šipri pee rokas, — „Indriks, waj ta ir muhsu pehdigā maie?“ — Indriks ne-atbildēja neta, bet jau no wina seijas wahjneezje warea nolast atbildi. Wina apedša waiugs ar rokahm un eesahka dikti sčhukstet. Bet tē us reiš sehns pahleezjāhs pahp gultu un eesčhulstēja winai ausis tos wahrdus: „Nebihšees, jo Es tewi esmu atpešijis; Es tewi esmu fauzis pee tawa wahrdā; tu Manim peederi.“

Tad winšch steigchūs sagrabha fawas kulites kopā un isstrehja no istabas laukā, patš nefinadams, tā winam fawā leela sirds noftumšchana us reiš akurat sčee bibbeles wahrdi bija eenahkuschī prahtā, kuras agral lahdū reiš skolā bija mahjšeš.

Toreiš mahte wehl bija kahjās, un truhkums wehl nebija tik leels. Pee mahjshchanaš winšch bija domajis: „sčee gan ir labi un mihligi Deewa wahrdi, it tā patš Deews ir labš un mihlščh.“ — bet tomehr wehlat maš wairš tos bija eewehrojis. Sčhodeen wini tam tā no nejaušchi bija eenahkuschī mutē, un ir pašcham, ir wahjai mahte jo dšiki bija eespeedušeš sirdi.

Wahjneezje jau sen bija noslauzījusi fawas ašaras un guleja wifu rihā, rokas salikusi, meerigi un kluši us fawas gultas. Indriks ar atweeglinatu sirdi isstrehja kahdas elās zauri un pehdigi aissneeda lahdū maifneeka bodi, kur fawas kulites zereja sčhodeen pahrdot. Lai gan ori ne wis wifus 6 rublus, bet tomehr wiemafat weenu pušrubli par winahm tas zereja baba; jo pušapeika gabalā wifš winam lihdi sčim par kulitehm bija maksajuschī.

Maisneeka bode bija pilnā pilna ar pirzejem, un Indriks bija ilgi jagaida. Maisneekš bija labšidigs un laipnigs wihrs, kas puifu labi pašina, winam weenumehr bija rabdijees lihdsčeeigis un jau daschu reiš lahdus fringelus waj wezu baltmaifš bija eesčhinkošis. Bet sčhoreiš winam maš bija walaš, us puifu sčatitees. Indriks klušu stahweja lahdā bodes lahtā un ar degošchahm azim sčatijāhs us gahrdajeem, sčwaigajeem fringeleem, baltmaifsehm un saldajeem plahzeneem, kas leelās laudšes weenumehr no jauna tika eenešti bode, bet drihs atkal pasuda pirzeju grošišchōš un kuliteš. — „Waj tad sčhodeen winšch nemas nefanems manš kulites un man ne-ismakšahs naudu?“ — tā Indriks domaja, kamehr kapara, sčubraha un papihra nauda leelōš barōš salafijāhs maifneeka naudaš lahditē.

Bedšot bode palika drusku talschata, un maifneekš eewehroja Indriks pirzeju pulkā stahwam.

„Al, tu arī jau eš laht Indriks?“ tā winšch fajija. „Barahdi sčhup fawas kulites! Zil tew sčhodeen ir? Sčimš gabalu? Labi! Es dširdu, ka tawa mahte gul wahja; sčhodeen tew tahš samakšuschū drusku dahrgaki, kapeiku gabalā, — sčē tew weleš rublis!“

Ar sčheem wahrdem maifneekš ahtri eebahja roku pilnā naudaš atwilnē, eedewa Indriks zeeschi falozitu papihra-naudaš gabalu un tuhlit atkal greesahš pee ziteem maifš pirzejem. Indriks igahja no bodes laukā, atlozija papihra gabalu wala un — azis winam tā durt peeduhrahš laht, — tas nebija wis dšeltanais weenrubla gabals, bet papihris bija farkone, — maifneekš winam bija eedewis desmitrublu naudaš gabalu!

„Desmits rublu! — desmits rublu!“ — Wifas mahjas grošijāhs un dangoja preeščch wina azim. „To Deewa roka ir padarijusi, gribedama man palihdēt,“ — tā winšch mehginaja sewi apmeerinat, — bet tomehr sirds winam bija tā fashchaugta no nemeera un bailehm.

„Tagad nu wifa ihres nauda ir rofā un arī wehl us lahdem mehnešcheem us preeščchū, — arī wihnu tagad watu nopirkt, ko dakteris mahte tā eewehlejšis, un apteekneefom wifas salbes somakšat, kas wehl parādā, — wifa jau tā preeščch mahtes ir wajadšigs!“

„Ba weli, — winšch newareja preezatees pahp fawu laimi, winšch newareja aplušinat to balši, kas tagad jo sčehjigi pazehlahš wina sirdi un winam gaischi sčōš wahrdus runaja preeščchā:“

„Manš dehlš, turi allašchin Deewu preeščch azim un sirdi un sargees, ka nekahdu grehka darbu nepadari.“

Deewesin tad sčōš wahrdus reiš skolā bija mahjšeš? Deewesin tā wini tagad us reiš tam atkal eenahja prahtā? — „Sorgees, — fargees!“ — sčōš wahrdus winam bija tā lahdā neredšama, bet šipra faite, kas wina kahjas saifija un tam nelahwa eet tahlak. Apteeka bija aissneegta, kur Indriks bija nodomajis, fawu naudu ismai-

nit un mahte jaunās sahlēs nopirkt. — Bet winšch nepehja pa apteekas trepehm uslahyt augščā; winšch nosehdahš us apafšchaja pahahpeena un eesahka gauschi raudat.

„Wifš labums man ir rofā, un es to nedrihstu baudit,“ — tā winšch sčhukstēja. „Al, zil labi, zil weegli nu tagad buhtu mums abeem, man un mahtei, ja sčōš 10 rublu drihstetu paturet! Bet tomehr, — tomehr —“ Ašaras no jauna isbira no nelaimigā sehna azim un kruhtis pazehlahš augštaki grahtā elpošchana. Sčwischu straume winojāhs winam garām pa leelo pilsehtas eelu, — brauzeji, kahjneeki, bagati, nobagi, — wifu wifadi laudis raibā pulkā, — neweens newehroja raudošchā sehna, kas tur weens patš sehdeja us apteekas trepehm. Bet us reiš winšch palika meerigs un falifa rokas kopā:

„Ne-eewed muhs eelščch kahrdinašchanaš, bet atpešti muhs no ta launa.“

Sčee luhgšchanaš wahrdi, kas Indriks bija ispeedušeš is wišdšlakeem sirds dšilumeem, atdewa winam atkal sirds meeru un drošču prahtu. Bet apdomašchanaš winšch ulheja un sčreeschus aissstrehja projam, pa to pašchu eelu apafat, no kuras patlaban bija nahjis. Drihs winšch atkal stahweja maifneeka bode.

„Nu, ko wehl gribi?“ sčis jautaja brihndamees.

„Zehs man netihščham eedewah 10-rublu gabalu, weena rubla weeta. Sčē juhsu nauda atpakal!“

Maisneekš, kas eesahkumā rahdijāhs toti pahrsčeeigš, usstatiija wina ar laipnigahm azim.

„Labi, mans dehlš,“ — tā winšch fajija, — „man laikam ahtumā bija wišlees; bet es redju, ka tu eš godigs un taifns sehns. Patlaban fawu maifš isnefeju esmu atlaids, tamdehl ka tas mani peekrahpa. Tu gan wehl eš drusku pa jaunu, bet tomehr gribu ar tewim mehginat. Loni tew makšuschū pilnu, un sčōš desmit rublu tāpat wori paturet, jo tawai mahte klahjāhs deewagan grehti. Rihā agri, pušsten sehchōš, eš laht. Un nu — ar Deewu!“

Indriks stahweja it tā sapni. Stomidamees, winšch isfajija kahdus pateizibas wahrdus, un tad ar wehja spahrneem aisschahwahš projam us mahjohm. „Baldeews, paldeews Tew, mihlais Deews!“ — sčee wahrdi bes mitešchanaš winam pluhda is sirdē.

Mahjas bija aissneegtas. Kā putnš winšch ulheja pa trepehm augščā, un tad lehdōš solōš peegahja pee mahtes gultas. Mahte guleja wehl tāpat, rokas salikusi, un isstatiijāhs — lai gan bahla, bet tomehr preeziija un kluša.

„Indriks, mans dehlš, tee wahrdi, ko tu sčhorih man eeteigi, brihniščhē ir atšpiršinajuschi un atweeglinajuschī manu sirdi,“ — tā wina fajija; „atneš man fawu bihbeli sčhup, no kuras tu preeščch skolāš mehdiš mahjitees.“

Bet Indriks satwehra wina pee rokas; winam wifu papreeščch fawa lume bija ja-istahhla mahte, — wifš, wifš bija ja-istahhla, ko sčhodeen peedšchwojš, — tā bija zihnišees pret kahrdinataju un to ar Deewa wahrdū palihdšibu uswarejis.

„Waj fini, mem,“ — tā Indriks pehdigi fajija itin domigi, — „sčē man wehl lahdū Deewa wahrdi no skolāš eenahk prahtā. Man sčkeet, ka tik sčhodeen wehl winus ihšeni buhtu fawratiš.“ — Un dehlš atkal pahleezjāhs pahp mahtes gultu, tāpat tā sčhorih to bija darijis. Bet tur tumšchais mahlonis, kas wina dwehšeli bija apmahjis, tagad bija paludis un gaischā preeča faulite spihdeja wina sirdi, tad tas ar kustinatu balši mahte sčōš wahrdus eesčhulstēja ausis:

„Tawš wahrdš ir manš kahjas spihdeklis un gaischums us maneem zeekeem.“ J. N. J.

- Galwin' mana, i galwina, triju rotu nesataj: Preeščch mizite, pehz autinis, widū fihtu wainozinščh.
- IV. Mahmulina.
 - Diwi bija, kas tee diwi, kas meedšina negulej? Weena bija lauka irbe, otra meitu mahmulina.
 - Al tu Deewis, al tu laime, nu man diwi mahmulinaš! Weena mani agri zehla, otra daiši darinaš.
 - Weza mana mahmulina, ta wairš leeti nedereš: Sehđ, galwinau noleekušī, tā rudeni meeschu wahrp.
 - Ko ta, mana mahmulina, dshwodama darijuš? Ne-atradu puhriņai ne parauga gabalin.
 - Laiķa man i mahtes swahrki, laiķa mahtes willainit, Bet mahminas padomina neweenāi weetina.
- V. Balarošchana.
 - Widbedsu few garu flalu, sehdu ilgi walarā; Gan pašinu puhriņai gara stala degumir.
 - Tezi gaischi, mehnešini, garam mana glahščhu log; Ne man flalu plehsejina, ne liniau arajin.
 - Wudu zimbūs, adu seles, newar' puhra peedarit; Wudu baltas willainites, drihs puhriņau peedarit.
 - Al fodata, fodalina, tā es tewi negribeš; Dehl tewi man' mahte tuhla i rihāi, walarā.
 - Wehrpees, mana fodalka, tu nodedg' sčō walar', — Tew' mahminā pefehjušī bes faulites walarā.
 - Wehrpu fawu fodalinu, graušu fawu garošin', Retezeju seeminaš, kahrumina meledam.
 - Weegš man nahja, meegš man nahla, meegš man laba nedariš; Tas man dara tufschu puhru, bes ailoka willainit.
 - Weedšinščh mani aijajaja, gultināi tūpedams, — Eij, meedšini, weens guleti, nelaiščh mani mahmulin.
 - Weedšinščh mani aijajaja, us solina sehdedams; Kem, mahminā, ašu rihšiti, džen meedšinu aistrahšni.
 - Snauda mana lihgawina, ašaidiau wahridam, — Sčhku kahrtlu sčhogu wiju, lai nekrihti uguni.
 - Weega dehlš, es nerahju fawu jaunu lihgawin', — Wan pašchami meedšinščh nahja pašchā meega laizina.
 - Aust deenina jo audama, lež faulite jo lehdam', Tautas manu augumitau wifu nalti maldina.
- VI. Maleji.
 - Es negahju maltuwēi, „laba rihā“ nedewuf: Deewinščh stahwi ar laiminu, laba rihā gaididam.
 - Chšiti man i gribejahši smalka miltu pihradšin', Greesju fawu rešno gahšču pee leelajo dširawin'.
 - Waku malu wifu rihā, sunam putras nefamal; Wuhru sunam famaluš, wuh' ir pati pahchduš.
 - Duhžet pašchāš dširawinaš, tad nedseedi malešin'; Malejina nedseedaja, smalku miltu gribedam.
 - Es to fawu rihā mali*) ar dšeesmahmi fadseedaj, Lai nefata ziti laudis: „darba dehlš noftumuf.“

*) labiu.

- Es pašinu, maltuwēi fewas mala, ne meitin': Wergli wifla dširawinaš, grehšchi puhā dšeedadam.
- Pušpuhriņa rihā malu, pušpuhriņa walarā, — Sčauza mani mahmulina pušpuhriņa malejin'.
- Bahlelini peekufuschī, pa puhriņam mehdidam', Kā mahšina nepeekufa, pa faujinai mehdidam'!
- VII. Dšeedašchana.
 - Dšeed', mahšina, pawilšdama, dšeed' atkali lozidam'; Teescham tewi tautas weda, wed atkali lihsumā.
 - Ne wifahmi dšeesminahmi es šinaju otu puš; Ne wifseemi lautimeemi patihl maniš auguminsch.
 - Wifas dšeesmas isdšeedatas, tehwa dšeesma nedšeedat'; Kad eekahpščhu osolāi, tad dšeedaščhu tehwa dšeesm'.
 - Dšeed' ar mani, tautu meita, tad runati nerunaj. Ko runaščhu, tautu dehlš, wakar gauschi bahramees.
- VIII. Kumelinščh.
 - Peedodeeti, jaunās meitas, netihščchami gadijāhs, — Dānzodamis kumelinis eelēz roščhu dahriņā.
 - Ziti pušchi plhžtas**) wija, es baroju kumelin'; Man tezeja kumelinis ar behriņa sčhagarin'.
 - Kumelin, kumelin, kur tu list jahjejin'? Wif kalnina duhšiti, ka man' labi nebaroj'.
- IX. Bahlelinščh.
 - Klausees, mana mahmulina, es tew melu nemelofsch': Bahlinščh neta tautu meitu faw' kumela mugurā.
 - Pezu mahsu bahlinščh biju, striki josu wehberā; Statateeš wifas peezas, ka man šlasiš peedereš.
 - Alutini, alutini! ko dariji bahlinam? Bahlinščh eeti pa želinu, faw' galwina mehtadams.
 - Eij, bahlini, jaunš farāi, neraudabōi lihgawin'; Kam tew bija wejam eeti, raudinat i lihgawin'?
 - Al, es biju bahrenite, weena pati palikuš, — Ne man tehwa, ne mahminas, ne baltoi bahlelin'.
 - Puhteet, wehji, nelaufeti kalnā salu osolin'; Nahjeet, fungi, nešchauteti manu baltu bahlelin'.
 - Kauna, kauna bahlinami, mahsa tura tehwa sem'; Kauna muhsu leelungami, kad naw zauru zepurit'.
 - Ko, bahlini, tu domaji, es ar kalpu sabereš? Plati mani eelozini, sčhauras kalpa famanin's.
 - Tew, klewini, plataš lapas, apšedi mani leelaitā; Tew, bahlini, daudš naubinās, ispehž mani no tautahm.
 - Puhteet, duhšas,**) nepuhteeti, man to dušku newaijag', — Man pašchaji bahlelinis, wijolischu greesejinščh.
- X. Kungji.
 - Sčahdi fungi, lahdū fungi, bahlinščh nehma zepurit'; Lai nah' pati kehniareene, es nekehmu wainozin'.

*) Zozit nošhime: tē peehšimeto melbinu dšeedat no 0 lihdi 1, un pawilkt, jeb — labati-fatot — wilkt, sčept, nošhime: to dšeedat no 1 lihdi galam.

**) No ahdas wihā pahšaga.

**) Duhšas. Ištis Latweeščh tautas muškas rihš.

- Ne tee wifš fungi bija, kas jahj funga kumelin'; Zitam tehwiš sagti gahja, zitam mahte ubagot.
- Bagataiši lihgfnojahši, ka nomira nabadšinščh; Nabadšinis gawileja, bisē gahšas lašdamš.

J. N. J.

Drupas un druskas.

Draudšiba. (Pehz Gerdera.)
It tā agri rihā ehna, Tā ar draudšiba ar launeem Katru brihdi masinahš; Taisno draudšiba turpreti Aug un aug tā wakra ehna, Kamehr noreet dshwib's faule.

R. Wezlatwiš.

Sčaittu mihla.

Wšdota no Schmidtmann Skrifstapa.
Ja 1, 2, 3, 4 gribi 1, 4, 5, 6, 7, 8, 8, 9 daita 1, 7, 4, 8, 4, 10, 2, Tad 11, 2, 12 to 13, 6, 7, 14, 7, 3, 4, 15, 4, 16, 2 neweens 3, 7, 17, 4, 3, 2.
(Wšminejums 45. nummurā.)

Matematiskā usdewuma isnahkums.

(Stat. 41. nummurā.)

41	37	26	27	30	39	28	32
51	8	5	62	11	60	49	14
61	19	42	44	21	31	22	20
6	53	25	7	50	48	12	59
55	18	40	15	58	17	47	10
4	46	34	64	1	23	43	45
9	16	52	3	54	13	57	56
33	63	36	38	35	29	2	24

(Sčrehtinajuschī: Sč...u Roberts un Kam...u Kariis, Jelgavā; A. Grānbergs, Lohdāščhu Apšcheneekōš.)